ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Закон введено в дію з дня опублікування - 23 січня 1996 року (згідно з Постановою Верховної Ради України від 19 грудня 1995 року N 482/95-ВР)

Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 11 липня 1996 року N 306/96-ВР, від 12 вересня 1996 року N 361/96-ВР, від 11 вересня 1997 року N 526/97-ВР, від 23 грудня 1997 року N 775/97-ВР, від 23 грудня 1997 року N 122/98-ВР, від 12 лютого 1998 року N 122/98-ВР, від 5 березня 1998 року N 182/98-ВР, від 30 грудня 1998 року N 373-ХІV, від 20 квітня 2000 року N 1685-ІІІ, від 11 січня 2001 року N 2209-ІІІ, від 7 лютого 2002 року N 3032-ІІІ, від 7 мотого 2002 року N 195-ІV

(зміни, внесені пунктом 2 статті 4 розділу І Закону України від 24 жовтня 2002 року N 195-IV, набрали чинності з 27 травня 2004 року), від 22 травня 2003 року N 849-IV

(зміни до абзацу п'ятого частини другої статті 17 цього Закону (в частині наявності у місці торгівлі засвідчених виробником або імпортером копій чинних декларацій про максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби, які продаються у такому місці торгівлі) набирають чинності з 1 січня 2004 року згідно із Законом України від 22 травня 2003 року N 849-IV),

(зміни, внесені пунктом 2 розділу VII Закону України від 22 травня 2003 року N 849-IV, діють з 6 грудня 2004 року), від 21 жовтня 2004 року N 2116-IV, від 18 листопада 2004 року N 2189-IV (зміни, внесені підпунктами 1 і 6 пункту 2 розділу I Закону України від 18 листопада 2004 року N 2189-IV,

набрали чинності з 17 січня 2005 року, зміни, внесені підпунктом 4 пункту 2 розділу І Закону України від 18 листопада 2004 року N 2189-IV, набрали чинності з 16 червня 2006 року),

```
від 25 березня 2005 року N 2505-IV.
                         від 22 вересня 2005 року N 2899-IV
(зміни, внесені підпунктом "в" підпункту 2 пункту 2 статті 21 "Прикінцеві положення"
                 Закону України від 22 вересня 2005 року N 2899-IV,
                        набрали чинності з 1 січня 2007 року,
    внесені підпунктом "б" підпункту 2 пункту 2 статті 21 "Прикінцеві положення"
      Закону України від 22 вересня 2005 року N 2899-IV - з 1 січня 2009 року),
                        від 29 листопада 2005 року N 3126-IV,
                          від 9 лютого 2006 року N 3425-IV
                   (зміни, внесені підпунктом 1 пункту 1 розділу І
                  Закону України від 9 лютого 2006 року N 3425-IV,
                        набрали чинності з 1 січня 2007 року,
                   зміни, внесені підпунктом 4 пункту 1 розділу I
                  Закону України від 9 лютого 2006 року N 3425-IV,
                      набрали чинності з 3 вересня 2007 року),
                         від 23 лютого 2006 року N 3502-IV,
                         від 17 листопада 2006 року N 374-V,
                          від 28 грудня 2007 року N 107-VI
         (зміни, внесені Законом України від 28 грудня 2007 року N 107-VI,
                            діють по 31 грудня 2008 року,
                зміни, внесені пунктом 10 розділу II Закону України
                          від 28 грудня 2007 року N 107-VI,
  визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними),
                  згідно з Рішенням Конституційного Суду України
                       від 22 травня 2008 року N 10-рп/2008),
                          від 3 червня 2008 року N 309-VI,
                         від 25 грудня 2008 року N 797-VI,
                         від 21 травня 2009 року N 1389-VI,
                         від 21 травня 2009 року N 1391-VI,
                         від 11 червня 2009 року N 1512-VI,
                          від 21 січня 2010 року N 1824-VI
         (зміни, передбачені абзацами четвертим - дванадцятим підпункту 3
         пункту 1 розділу І Закону України від 21 січня 2010 року N 1824-VI,
                      набирають чинності 5 жовтня 2012 року)
                         від 20 травня 2010 року N 2275-VI,
                          від 8 липня 2010 року N 2457-VI,
                          від 2 грудня 2010 року N 2756-VI,
                         від 23 грудня 2010 року N 2856-VI,
                          від 7 квітня 2011 року N 3205-VI,
                         від 19 квітня 2011 року N 3232-VI,
                         від 24 травня 2012 року N 4844-VI,
                          від 7 червня 2012 року N 4914-VI,
                          від 4 липня 2012 року N 5039-VI,
                         від 2 жовтня 2012 року N 5410-VI,
                         від 16 жовтня 2012 року N 5463-VI,
                        від 20 листопада 2012 року N 5503-VI,
                          від 4 липня 2013 року N 406-VII,
                         від 5 вересня 2013 року N 442-VII,
                         від 19 грудня 2013 року N 713-VII,
                         від 13 травня 2014 року N 1253-VII,
                         від 31 липня 2014 року N 1621-VII,
                         від 12 серпня 2014 року N 1638-VII
```

(зміни, внесені абзацами одинадцятим - чотирнадцятим підпункту 9 пункту 2 розділу І Закону України від 12 серпня 2014 року N 1638-VII, набирають чинності з 3 березня 2015 року), від 28 грудня 2014 року N 71-VIII

(зміни, внесені абзацами другим - одинадцятим підпункту 10 пункту 2 розділу ІІ Закону України від 28 грудня 2014 року N 71-VIII, набирають чинності з 1 липня 2015 року),

від 20 вересня 2016 року N 1534-VIII, від 20 грудня 2016 року N 1791-VIII, від 23 березня 2017 року N 1983-VIII, від 7 грудня 2017 року N 2245-VIII, від 20 березня 2018 року N 2360-VIII, від 22 березня 2018 року N 2376-VIII

(Зміни, передбачені підпунктом 1 пункту 2 розділу І Закону України від 11 червня 2009 року N 1512-VI, внесені не будуть у зв'язку з виключенням пункту 2 розділу І Закону України від 11 червня 2009 року N 1512-VI згідно із Законом України від 21 січня 2010 року N 1824-VI)

(У тексті Закону слова "спеціальні дозволи (ліцензії)" у всіх відмінках замінено словом "ліцензії" у відповідних відмінках згідно із Законом України від 20 квітня 2000 року N 1685-III)

(У тексті Закону слова "суб'єкт підприємницької діяльності" та "підприємство" (крім слів "державне підприємство" та "Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України") у всіх відмінках і числах замінено словами "суб'єкт господарювання" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 21 травня 2009 року N 1389-VI)

(У тексті Закону слова "акцизний збір" у всіх відмінках замінено словами "акцизний податок" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 2 грудня 2010 року N 2756-VI)

(У тексті Закону слова "орган державної податкової служби України" та "орган державної податкової служби" в усіх відмінках і числах замінено словами "орган доходів і зборів" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 4 липня 2013 року N 406-VII)

(У тексті Закону слова "спирт-сирець виноградний" в усіх відмінках замінено словами "дистилят виноградний спиртовий" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 7 грудня 2017 року N 2245-VIII)

Цей Закон визначає основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібної торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України.

(абзац перший преамбули із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Дія цього Закону не поширюється на роздрібну торгівлю винами столовими, крім випадків, передбачених цим Законом, а також на виробництво вин виноградних і плодовоягідних, напоїв медових, наливок і настоянок, виготовлених громадянами в домашніх умовах для власного споживання.

(абзац другий преамбули у редакції Закону України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.05.2010 р. N 2275-VI, від 28.12.2014 р. N 71-VIII, від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

(преамбула у редакції Закону України від 20.04.2000 р. N 1685-III)

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних понять і термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

спирт етиловий - спирт етиловий-сирець, спирт етиловий ректифікований технічний, спирт етиловий денатурований (спирт технічний), спирт етиловий технічний, спирт етиловий ректифікований, що відповідають кодам 2207 і 2208 згідно з УКТЗЕД та виготовлені з крохмале- і цукровмісної сировини або з нехарчових видів сировини за спеціальними технологіями;

(абзац другий статті 1 у редакції Законів України від 20.04.2000 р. N 1685-III, від 21.05.2009 р. N 1389-VI)

спирт етиловий питний - спирт етиловий ректифікований, розбавлений водою за спеціальною технологією до визначеного стандартом вмісту алкоголю;

спирт коньячний - спирт, отриманий шляхом переробки коньячних виноматеріалів за спеціальною технологією для подальшої багаторічної витримки в дубовій тарі або нержавіючих чи емальованих ємностях з дубовою клепкою;

(абзац четвертий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 19.04.2011 р. N 3232-VI)

спирт плодовий - спирт, отриманий шляхом переробки плодів та ягід, соків плодовоягідних зброджених за спеціальною технологією для виробництва алкогольних напоїв, у тому числі за коньячною технологією;

(абзац п'ятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5503-VI)

біоетанол - спирт етиловий зневоджений, виготовлений з біомаси або із спирту етилового - сирцю для використання як біопалива;

(статтю 1 доповнено новим абзацом шостим згідно із Законом України від 23.02.2006 р. N 3502-IV, у зв'язку з цим абзаци шостий - тридцятий вважати відповідно абзацами сьомим - тридцять першим, абзац шостий статті 1 у редакції Закону України від 21.05.2009 р. N 1391-VI)

алкогольні напої - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, які зазначені у товарних позиціях 2203, 2204, 2205, 2206 (крім квасу "живого" бродіння), 2208 згідно з УКТ ЗЕД, а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, які зазначені у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з УКТ ЗЕД;

(абзац сьомий статті 1 у редакції Законів України від 05.03.98 р. N 182/98-ВР, від 31.07.2014 р. N 1621-VII, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 28.12.2014 р. N 71-VIII, від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

слабоалкогольні напої - алкогольні напої з вмістом етилового спирту від 0,5 до 8,5 відсотка об'ємних одиниць та екстрактивних речовин не більш як 14,0 г на 100 см ³, виготовлені на основі водно-спиртової суміші з використанням інгредієнтів, напівфабрикатів та консервантів, насичені чи ненасичені діоксидом вуглецю;

(статтю 1 доповнено новим абзацом восьмим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, абзац восьмий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

пиво - насичений діоксидом вуглецю пінистий алкогольний напій із вмістом спирту етилового від 0,5 відсотка об'ємних одиниць, отриманий під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами, що відноситься до товарної групи УКТ ЗЕД за кодом 2203;

(статтю 1 доповнено новим абзацом дев'ятим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, абзац дев'ятий статті 1 у редакції Закону України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

пиво безалкогольне - насичений діоксидом вуглецю пінистий напій, одержаний під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами з об'ємною часткою спирту не більш як 0,5 відсотка, отриманий шляхом діалізу або переривання головного бродіння, або виготовлення пивного сусла зі зниженою часткою сухих речовин у початковому суслі, що відноситься до товарної групи УКТ ЗЕД за кодом 2202;

(статтю 1 доповнено новим абзацом десятим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, у зв'язку з цим абзаци восьмий - тридцять другий вважати відповідно абзацами одинадцятим - тридцять п'ятим)

тютюнові вироби - сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання чи жування;

(абзац одинадцятий статті 1 у редакції Закону України від 22.09.2005 р. N 2899-IV)

оптова торгівля - діяльність по придбанню і відповідному перетворенню товарів для наступної їх реалізації суб'єктам господарювання роздрібної торгівлі, іншим суб'єктам господарювання;

роздрібна торгівля - діяльність по продажу товарів безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших суб'єктах господарювання громадського харчування;

місце торгівлі - місце реалізації товарів, у тому числі на розлив, в одному торговому приміщенні (будівлі) за місцем його фактичного розташування, для тютюнових виробів та пива - без обмеження площі, для алкогольних напоїв, крім пива, - торговельною площею не менше 20 кв. метрів, обладнане реєстраторами розрахункових операцій (незалежно від їх кількості) або де ε книги обліку розрахункових операцій (незалежно від їх кількості), в яких фіксується виручка від продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів незалежно від того, чи оформляється через них продаж інших товарів;

(абзац чотирнадцятий статті 1 у редакції Закону України від 11.01.2001 р. N 2209-III, із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, у редакції Закону України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

сировина - предмети праці та природні компоненти, які підлягають подальшій переробці;

незаконний обіг спирту етилового, коньячного, плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирця плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів - імпорт, експорт, транспортування, зберігання, торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами з порушенням вимог законодавства, що регулює ці питання;

(статтю 1 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, абзац шістнадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

фальсифікація алкогольних напоїв та тютюнових виробів - умисне, з корисливою метою виготовлення алкогольних напоїв та тютюнових виробів з порушенням технології чи з неправомірним використанням знака для товарів і послуг, чи копіюванням форми, упаковки, зовнішнього оформлення, а так само прямим відтворенням товару іншого підприємця з самовільним використанням його імені.

(статтю 1 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III)

Не вважається фальсифікацією добросовісне тривале використання двома і більше підприємствами-резидентами або суб'єктами господарювання, що є їх правонаступниками, знаків для позначення однорідних товарів, права на які засвідчуються свідоцтвами на знаки для товарів і послуг, одержаними до введення в дію пункту 4 статті 6 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", якщо таке використання розпочалося до державної реєстрації таких знаків;

(статтю 1 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III)

незаконне виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів - виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів без наявності ліцензії на цей вид підприємницької діяльності;

(статтю 1 доповнено абзацом дев'ятнадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, абзац дев'ятнадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

повний технологічний цикл виробництва - сукупність приміщень, технологічного та іншого обладнання, відповідних технологічних процесів, що забезпечують переробку сировини в продукцію, готову для реалізації кінцевому споживачу, а також лабораторій (власних або залучених на договірних засадах у випадках, передбачених цим Законом), акредитованих відповідно до законодавства;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац двадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

місце зберігання - місце, яке використовується для зберігання спирту, або приміщення, яке використовується для зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, відомості про місцезнаходження якого внесені до Єдиного державного реєстру місць зберігання;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять першим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Єдиний державний реєстр місць зберігання (Єдиний реєстр) - перелік місць зберігання, який ведеться органами доходів і зборів і містить визначені цим Законом відомості про місцезнаходження місць зберігання та відомості про заявників;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять другим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

призупинення ліцензії - тимчасове позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження зазначеної в ліцензії діяльності у разі несплати чергового платежу за ліцензію;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять третім згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

анулювання ліцензії - позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження діяльності, зазначеної в ліцензії;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять четвертим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

ліцензія (спеціальний дозвіл) - документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання на провадження одного із зазначених у цьому Законі видів діяльності протягом визначеного строку;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять п'ятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

до 80 % об., одержаний шляхом дистиляції виноматеріалів виноградних, виготовлених без застосування сірчистого ангідриду або вміст сірчистої кислоти в яких зменшено шляхом її видалення (десульфітації) до встановлених норм, у тому числі непридатних для виробництва вин виноградних, десульфітованих вин виноградних, віджатих дріжджових та гущових осадів, виноградних вичавок на спеціальних апаратах безперервної чи періодичної дії, методом фракціонування чи подвійної згонки з отриманням первинного

відгону дистиляту з вмістом спирту від 23 до 32 % об., з подальшим його фракціонуванням для підвищення об'ємної частки етилового спирту від 70 до 80 %, що використовується для виробництва вин виноградних кріплених, іншої виноробної продукції з виноградної сировини або подальшої ректифікації;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять шостим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац двадцять шостий статті 1 у редакції Закону України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

спирт етиловий ректифікований виноградний - спирт, отриманий шляхом фракційної перегонки та очищення дистиляту виноградного спиртового до визначеного стандартом вмісту інших продуктів та речовин і призначений для виробництва виноградних вин і алкогольних напоїв:

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять сьомим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

спирт-сирець плодовий - дистилят, отриманий шляхом перегонки вторинних сировинних ресурсів плодово-ягідного виноробства, який ϵ сировиною для виробництва спирту етилового ректифікованого плодового;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять восьмим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

спирт етиловий ректифікований плодовий - спирт, отриманий шляхом фракційної перегонки та очищення спирту-сирцю плодового до визначеного стандартом вмісту інших продуктів та речовин і призначений для виробництва плодово-ягідних вин і алкогольних напоїв;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять дев'ятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

мінімальні оптово-відпускні ціни на алкогольні напої - ціни, які визначаються за кодами виробів Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності за 1 літр 100-відсоткового спирту, обраховані виходячи з найнижчої оптової ціни на вітчизняну або контрактної вартості на імпортну продукцію та податків і зборів, які відповідно до чинного законодавства підлягають сплаті з одиниці продукції вітчизняними виробниками й імпортерами, та з урахуванням вартості тари;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац тридцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

мінімальні роздрібні ціни на алкогольні напої - ціни, які визначаються виходячи з мінімальних оптово-відпускних цін на цю продукцію та торговельної надбавки;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять першим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац тридцять перший статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Єдиний державний реєстр виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів - перелік виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, який ведеться центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, і містить визначені цим Законом відомості про виробників спирту, лікеро-горілчаних виробів, тютюнових виробів;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять другий згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац тридцять другий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

спирт етиловий ректифікований неденатурований - спирт етиловий з вмістом спирту більше ніж 80 об. %, отриманий шляхом фракційної перегонки етилового спирту-сирцю або брагоректифікацією дозрілої бражки;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять третім згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

спирт етиловий ректифікований денатурований - спирт етиловий будь-якої міцності, змішаний з іншими речовинами, які роблять його непридатним для пиття, але не перешкоджають його використанню для промислових цілей;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять четвертим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

медичне попередження - інформація про шкідливий вплив вживання тютюнових виробів на здоров'я людини, що міститься на пачках, коробках, сувенірних коробках, а також на упаковці (за виключенням прозорих обгорток), в якій тютюнові вироби знаходяться в пачках або коробках. Медичне попередження складається з чорної прямокутної рамки товщиною не менше ніж три міліметри та тексту, який вміщується в таку рамку. Медичні попередження можуть бути основними та додатковими;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять п'ятим згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3425-IV)

Єдиний державний реєстр обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок (далі - Єдиний реєстр обладнання) - перелік технологічного обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, що містить визначені цим Законом відомості про таке обладнання, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять шостим згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

головна фракція спирту коньячного - перша відокремлена частина дистиляту при перегонці коньячного виноматеріалу чи спирту-сирцю;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять сьомим згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

хвостова фракція спирту коньячного - остання відокремлена частина дистиляту при перегонці коньячного виноматеріалу чи спирту-сирцю;

(статтю 1 доповнено абзацом тридцять восьмим згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

виноматеріали - продукти первинної переробки винограду, плодів та ягід, розчину натурального бджолиного меду, призначені для виробництва алкогольної продукції;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

виноматеріали виноградні - виноматеріали, отримані шляхом первинної переробки винограду, призначені для виробництва вин виноградних та іншої виноробної продукції;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

виноматеріали плодово-ягідні - виноматеріали, отримані шляхом первинної переробки плодів та ягід, призначені для виробництва вин плодово-ягідних та іншої алкогольної плодово-ягідної продукції;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

виноматеріали медові - виноматеріали, отримані шляхом розчинення натурального бджолиного меду в соках чи виноматеріалах плодово-ягідних, призначені для виробництва вин медових та іншої алкогольної продукції з меду;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

вино виноградне - вино, вироблене з винограду, міцність якого набувається в результаті спиртового бродіння роздушених ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин кріплених - підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого та/або спирту етилового ректифікованого виноградного та/або дистиляту виноградного спиртового;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII, абзац сорок третій статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

вино плодово-ягідне - вино, вироблене з плодів та ягід, міцність якого набувається в результаті спиртового бродіння роздушених плодів та ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин плодово-ягідних кріплених - підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

напої медові - напої, вироблені з натурального бджолиного меду, міцність яких набувається в результаті спиртового бродіння розчину натурального бджолиного меду, а в разі виготовлення напоїв медових кріплених - підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого.

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

Зерновий дистилят - спирт харчовий питний етиловий дистильований, отриманий шляхом дистиляції, міцністю до 70 % об., що використовується для виробництва алкогольних напоїв та спиртовмісних харчових напоїв і виробляється із зернової сировини / зернових культур;

(статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

плоди, ягоди, виноград, мед власного виробництва - плоди, ягоди, виноград, вирощування яких суб'єкт господарювання здійснює на земельних ділянках, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України, та/або мед, який цей суб'єкт господарювання отримує від бджолосімей, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України;

(статтю 1 доповнено абзацом сорок сьомим згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

малі виробництва виноробної продукції - суб'єкти господарювання, які здійснюють за повним технологічним циклом без додавання спирту виробництво та розлив у споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових в об'ємі, що не перевищує 10000 декалітрів на рік, з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва.

(статтю 1 доповнено абзацом сорок восьмим згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Розділ II

РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА СПИРТУ ЕТИЛОВОГО, КОНЬЯЧНОГО І ПЛОДОВОГО, СПИРТУ ЕТИЛОВОГО РЕКТИФІКОВАНОГО ВИНОГРАДНОГО СПИРТУ ЕТИЛОВОГО РЕКТИФІКОВАНОГО ПЛОДОВОГО ДИСТИЛЯТУ ВИНОГРАДНОГО СПИРТОВОГО СПИРТУ-СИРЦЮ ПЛОДОВОГО, АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

(назва розділу ІІ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ)

Стаття 2. Організація виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту

етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Виробництво спирту етилового (у тому числі як лікарського засобу), спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового може здійснюватися лише на державних підприємствах, а біоетанолу - на підприємствах усіх форм власності за наявності у них ліцензій.

(частина перша статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, у редакції Законів України від 24.10.2002 р. N 195-ІV, від 23.02.2006 р. N 3502-ІV, від 21.05.2009 р. N 1391-VI)

Виробництво спирту коньячного і плодового, зернового дистиляту здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, які мають відповідну ліцензію, повний технологічний цикл виробництва коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, забезпечені спеціальною тарою для витримки спиртів та кваліфікованими фахівцями. Виробництво спирту коньячного також здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, які мають відповідну ліцензію, здійснюють переробку винограду та виробництво виноматеріалів виноградних, забезпечені дубовою тарою або нержавіючими чи емальованими ємностями з дубовою клепкою для витримки спирту коньячного і плодового, кваліфікованими фахівцями та власними виробничими потужностями з виробництва спирту коньячного. Виробництво коньяку України також здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форми власності шляхом купажу коньячних спиртів, витриманих не менше трьох років у дубовій тарі або нержавіючих чи емальованих ємностях з дубовою клепкою. Післякупажний відпочинок коньяків встановлюється рішенням суб'єкта господарювання.

(частина друга статті 2 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III,

із змінами, внесеними згідно із

України від 28.12.2007 р. N 107- VI) від 28.12.2007 р. N 107- від 28.12.2007 р. N 107- VI) від 28.12.2007 р. N 107-VI, визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням

відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(частина друга статті 2 у редакції

(частина друга статті 2 у редакції Законів України від 03.06.2008 р. N 309-VI, від 21.05.2009 р. N 1389-VI, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII, від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

Виробництво алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється суб'єктами господарювання незалежно від форм власності за умови одержання ліцензії.

Рішення про проектування і будівництво нових спиртових виробництв, а також про розподіл виробництва спирту між суб'єктами господарювання залежно від напрямів використання спирту приймається Кабінетом Міністрів України.

(статтю 2 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 11.09.97 р. N 526/97-ВР, частина четверта статті 2 у редакції Закону України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Виробництво коньячного i спирту етилового, плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв здійснюється за наявності внесених до Єдиного реєстру місць зберігання спирту. При цьому приміщення, в яких здійснюється виробництво спирту етилового, та місця зберігання спирту, розташовані на державному підприємстві, яке виробляє спирт етиловий, вважаються акцизним складом. Акцизним складом також вважаються виробничі приміщення на території суб'єкта господарювання, де суб'єктом господарювання виробляється, обробляється (переробляється) горілка та лікеро-горілчані вироби, та його складські приміщення, в яких зберігається, одержується чи відправляється горілка та лікеро-горілчані вироби. На акцизних складах постійно діють представники органу доходів і зборів за місцем розташування акцизного складу. Акцизні склади повинні бути обладнані витратомірами лічильниками обсягу виробленого спирту етилового, які зареєстровані в Єдиному державному реєстрі витратомірів - лічильників обсягу виробленого спирту етилового. Відпуск спирту етилового без наявності витратоміра - лічильника обсягу виробленого спирту етилового забороняється. Порядок ведення Єдиного державного реєстру витратомірів - лічильників обсягу виробленого спирту етилового встановлюється Кабінетом Міністрів України.

(статтю 2 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина п'ята статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV, від 20.11.2012 р. N 5503-VI)

Внесення даних до Єдиного реєстру проводиться на підставі заяви суб'єкта господарювання з обов'язковим зазначенням місцезнаходження місця зберігання спирту, а також: для юридичних осіб - найменування, місцезнаходження, коду Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), для фізичних осіб - суб'єктів господарювання - прізвища, імені, по батькові, місця проживання, реєстраційного номера облікової картки платника податків.

(статтю 2 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина шоста статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.04.2011 р. N 3205-VI)

До заяви додаються документ, що підтверджує право користування цим приміщенням, та довідка про відповідність місця зберігання спирту вимогам, встановленим центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

(статтю 2 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина сьома статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Довідка про внесення місця зберігання спирту до Єдиного реєстру видається суб'єкту господарювання протягом п'яти календарних днів від дати подання заяви. Ведення Єдиного реєстру та видача довідок про внесення місць зберігання спирту до Єдиного реєстру здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України. Органи влади забезпечують вільний доступ до відомостей, які містяться в Єдиному реєстрі.

(статтю 2 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється органом доходів і зборів, який вносив його до Єдиного реєстру, на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання, що був заявником такого місця зберігання спирту, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому суб'єкту господарювання відповідно до цього Закону, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених цим Законом підстав.

(статтю 2 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Орган доходів і зборів повинен видати суб'єкту господарювання, що був заявником, засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання спирту з Єдиного реєстру протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття.

(статтю 2 доповнено частиною десятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Орган доходів і зборів за місцем розташування акцизного складу призначає свого представника (представників) на такому складі.

(статтю 2 доповнено новою частиною одинадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Копія рішення про призначення представника (представників) органу доходів і зборів у день прийняття такого рішення надсилається власнику акцизного складу.

(статтю 2 доповнено новою частиною дванадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Представник (представники) органу доходів і зборів здійснює (здійснюють) постійний безпосередній контроль за дотриманням встановленого порядку відпуску спирту етилового та сплати акцизного податку з нього.

(статтю 2 доповнено новою частиною тринадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Порядок роботи представників органу доходів і зборів на акцизному складі встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. При цьому розпорядок роботи представників органу доходів і зборів повинен відповідати режиму роботи акцизного складу, встановленому його власником.

(статтю 2 доповнено новою частиною чотирнадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, у зв'язку з цим частину одинадцяту вважати частиною п'ятнадцятою, частина чотирнадцята статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

Виробництво дистиляту виноградного спиртового і спирту-сирцю плодового здійснюється суб'єктами господарювання за наявності ліцензій незалежно від форми власності з правом реалізації як сировини іншим суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на виробництво спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного або спирту етилового ректифікованого плодового.

(статтю 2 доповнено частиною п'ятнадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Малі виробництва виноробної продукції здійснюють виробництво та розлив у споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва.

(статтю 2 доповнено частиною шістнадцятою згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Нові марки вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових малих виробництв виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання на підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки, що діють відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

(статтю 2 доповнено частиною сімнадцятою згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Стаття 2¹. Порядок ведення Єдиного державного реєстру обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок

Обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, що відноситься до товарної підкатегорії 8478 10 00 00 згідно з УКТ ЗЕД (обладнання для підготовки або обробки тютюну), яке імпортується на митну територію України, зберігається та використовується на митній території України, підлягає внесенню до Єдиного реєстру обладнання.

Відомості про обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок включаються до Єдиного реєстру обладнання на підставі відомостей, що надаються

суб'єктами господарювання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

В Єдиному реєстрі обладнання повинні міститися відомості про:

суб'єкта господарювання, який здійснив ввезення обладнання або є власником обладнання: для юридичних осіб - повне найменування, місцезнаходження, код Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), для фізичних осіб - суб'єктів господарювання - прізвище, ім'я, по батькові, місце реєстрації, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки та повідомили про це відповідний орган доходів і зборів і мають відмітку в паспорті);

суб'єкта господарювання, який здійснює зберігання або використання обладнання (у разі передачі обладнання на зберігання чи в користування іншим суб'єктам господарювання): для юридичних осіб - повне найменування, місцезнаходження, код Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), для фізичних осіб - суб'єктів господарювання - прізвище, ім'я, по батькові, місце реєстрації, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки та повідомили про це відповідний орган доходів і зборів і мають відмітку в паспорті);

підставу ввезення обладнання на митну територію України або набуття права власності на обладнання;

модель та серійний номер обладнання;

місцезнаходження обладнання;

дату включення обладнання до Єдиного реєстру обладнання;

дату внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання;

підставу та дату виключення обладнання з Єдиного реєстру обладнання.

Внесення даних до Єдиного реєстру обладнання здійснюється на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання - імпортера або власника обладнання. До заяви додається документ, що підтверджує ввезення обладнання на митну територію України або право власності на обладнання.

Заява подається не пізніше 10 робочих днів з дня завершення митного оформлення обладнання, ввезеного на митну територію України, або набуття права власності на обладнання.

У разі зміни будь-яких відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, крім змін, пов'язаних із зміною права власності на обладнання, суб'єкт господарювання, за заявою якого відповідне обладнання внесено до Єдиного реєстру обладнання, має подати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, заяву про внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання.

Заява про внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, подається не пізніше 10 робочих днів з дня зміни таких відомостей. Відповідальність за достовірність відомостей, зазначених у заяві про внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, несе заявник.

У разі переходу права власності або знищення обладнання таке обладнання підлягає виключенню з Єдиного реєстру обладнання. Заява про виключення подається не пізніше 10 робочих днів з дня настання однієї з подій, зазначених у цій частині, суб'єктом господарювання, за заявою якого відповідне обладнання внесено до Єдиного реєстру обладнання. До заяви додаються документи, що підтверджують перехід права власності або знищення обладнання.

Форми заяв про внесення обладнання до Єдиного реєстру обладнання, про внесення змін до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, про виключення обладнання з Єдиного реєстру обладнання затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Ведення Єдиного реєстру обладнання та надання відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, забезпечує вільний та безоплатний доступ до відомостей, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання.

Відомості, що містяться в Єдиному реєстрі обладнання, надаються у вигляді витягу з Єдиного реєстру обладнання Витяг з Єдиного реєстру обладнання видається юридичній особі або фізичній особі - підприємцю, органам державної влади (посадовим особам) за письмовим запитом протягом двох робочих днів з дня подання такого запиту.

Форма витягу з Єдиного реєстру обладнання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

(Закон доповнено статтею 2 ¹ згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Стаття 2². Вимоги до матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції

Матеріально-технічна база малого виробництва виноробної продукції включає:

земельні ділянки, що належать суб'єкту господарювання на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України, на яких суб'єкт господарювання вирощує плоди, ягоди, виноград, а також розміщує товарну пасіку;

відокремлені нежитлові приміщення (цехи, підвали, ангари), призначені для здійснення господарської діяльності, що належать суб'єкту господарювання на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України;

власну або залучену на договірних засадах акредитовану відповідно до законодавства лабораторію для проведення робіт з перевірки якості та безпечності вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових;

обладнання для виробництва та розливу в споживчу тару вин виноградних, вин плодовоягідних, напоїв медових, а саме забезпечення:

зважування плодів, ягід, винограду, меду;

подрібнення, пресування плодів, ягід, винограду;

відстоювання сусла з плодів, ягід, винограду, меду;

бродіння сусла з плодів, ягід, винограду, меду;

обробки виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних, медових;

зберігання або витримки виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових;

розливу вин плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових у споживчу тару;

контролю температури на етапах виробництва та зберігання;

санітарної обробки технологічного обладнання, винопроводів та інвентарю згідно з вимогами законодавства.

Переробку плодів, ягід, винограду, виготовлення, зберігання та обробку виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних та/або медових проводять з використанням типового обладнання і технологічних ємностей, виготовлених із корозійностійких матеріалів, відповідно до вимог Закону України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів".

Вимоги до матеріально-технічної бази малих виробництв виноробної продукції визначаються ним Законом.

Форма декларації, порядок її подання та реєстрації визначаються Кабінетом Міністрів України.

(Закон доповнено статтею 2^2 згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Стаття 3. Порядок видачі, призупинення, анулювання ліцензій на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються, призупиняються та анулюються органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України. Ліцензії на виробництво коньяку та

алкогольних напоїв за коньячною технологією видаються лише тим суб'єктам господарювання, які мають повний технологічний цикл виробництва, включаючи викурку і витримку. Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією, має право здійснювати оптову торгівлю спиртом коньячним і плодовим без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю.

(частина перша статті 3 у редакції Законів України від 20.04.2000 р. N 1685-III, від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 25.12.2008 р. N 797-VI, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, від 19.04.2011 р. N 3232-VI, від 20.11.2012 р. N 5503-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) та виробляє їх з виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних або медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю.

(статтю 3 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII, у зв'язку з цим частини другу - п'ятнадцяту вважати відповідно частинами третьою - шістнадцятою)

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового видаються суб'єктам господарювання юридичним особам, а на виробництво алкогольних напоїв та тютюнових виробів - усім суб'єктам господарювання.

(частина третя статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Ліцензії на виробництво тютюнових виробів видаються лише суб'єктам господарювання, які мають повний технологічний цикл виробництва тютюнових виробів, включаючи виготовлення тютюнової суміші, сигаретні цехи. Для суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію на виробництво тютюнових виробів у порядку, визначеному законом, але не здійснюють повного циклу виробництва тютюнових виробів, ліцензія дійсна до кінця її строку.

(статтю 3 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, у зв'язку з цим частини четверту - шосту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою)

Ліцензія видається за заявою суб'єкта господарювання, до якої додаються:

копії засновницьких документів;

(абзац другий частини п'ятої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.10.2012 р. N 5410-VI)

абзац третій частини п'ятої статті 3 виключено

(абзац третій частини п'ятої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, виключено згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

абзац четвертий частини п'ятої статті 3 виключено

(абзац четвертий частини п'ятої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, виключено згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

абзац п'ятий частини п'ятої статті 3 виключено

(згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

абзац шостий частини п'ятої статті 3 виключено

(абзац шостий частини п'ятої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, виключено згідно із Законом України від 05.09.2013 р. N 442-VII)

атестат виробництва, виданий центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства, а для малих виробництв виноробної продукції - зареєстрована декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства;

(абзац сьомий частини п'ятої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

абзац восьмий частини п'ятої статті 3 виключено

(згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

договір з акредитованою відповідно до законодавства лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії) з перевірки якості та безпечності вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових;

(до частини п'ятої статті 3 включено абзац восьмий згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

документ, що підтверджує внесення річної плати за ліцензію.

(частину п'яту статті 3 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац десятий частини п'ятої статті 3 у редакції Закону України від 25.12.2008 р. N 797-VI, виключено згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

У заяві на видачу ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів зазначається визначена законом інформація.

(статтю 3 доповнено новою частиною шостою згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII, у зв'язку з цим частини шосту - п'ятнадцяту вважати відповідно частинами сьомою - шістнадцятою)

Вимагати представлення інших документів, крім зазначених у цьому Законі, забороняється. Зазначені в цьому Законі документи подаються в одному примірнику в копіях, засвідчених нотаріально або органом, який видав оригінал документа, або посадовою особою органу ліцензування. Заява про видачу ліцензії та визначені цим Законом документи подаються уповноваженою особою заявника або надсилаються до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України, рекомендованим листом. У разі подання заяви про видачу ліцензії та доданих до неї документів особисто вони приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття заяви та документів і підписом особи, яка їх прийняла.

(частина сьома статті 3 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.05.2014 р. N 1253-VII)

Ліцензія або рішення про відмову у її видачі видається заявнику органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, не пізніше 30 календарних днів з дня одержання зазначених у цьому Законі документів. У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинна бути вказана підстава для відмови.

(частина восьма статті 3 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

(стаття 3 у редакції Закону України від 11.09.97 р. N 526/97-BP)

Ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв видаються суб'єктам господарювання, які на момент подання заяви про видачу ліцензії ε власниками або відповідно до інших не заборонених законодавством підстав володіють та/або користуються приміщеннями та обладнанням, що забезпечують повний технологічний цикл виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового

ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв, за умови, що використання таких приміщень та обладнання здійснює тільки один суб'єкт господарювання.

(статтю 3 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Частину дев'яту статті 3 виключено

(статтю 3 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частину дев'яту статті 3 виключено згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Дія ліцензії призупиняється у разі несвоєчасної сплати чергового платежу за ліцензію на підставі письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, на термін до сплати заборгованості.

(статтю 3 доповнено частиною десятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Дія ліцензії вважається призупиненою з моменту одержання суб'єктом господарювання відповідного письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, а її дія поновлюється з моменту зарахування відповідного чергового платежу за ліцензію до бюджету.

(статтю 3 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Ліцензія анулюється шляхом прийняття органом, який видав ліцензію, відповідного письмового розпорядження на підставі:

заяви суб'єкта господарювання;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;

несплати чергового платежу за ліцензію протягом 30 днів від моменту призупинення ліцензії;

рішення суду про встановлення факту незаконного використання суб'єктом господарювання марок акцизного податку;

рішення суду про встановлення факту фальсифікації суб'єктом господарювання алкогольних напоїв або тютюнових виробів;

документа, який засвідчує передачу іншому суб'єкту господарювання у власність, володіння та/або користування приміщень та обладнання, що забезпечують повний технологічний цикл виробництва алкогольних напоїв.

(статтю 3 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

(частину дванадцяту статті 3 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI, абзац восьмий частини дванадцятої статті 3 у редакції Закону України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5503-VI, виключено згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

рішення суду про встановлення невідповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства до малих виробництв виноробної продукції;

(частину статті 3 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

рішення суду про встановлення факту переробки, виробництва та/або реалізації малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових із виноматеріалів, придбаних та/або отриманих шляхом переробки придбаних плодів, ягід, винограду, меду;

(частину статті 3 доповнено абзацом десятим згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

рішення суду про встановлення факту переробки, виробництва та/або реалізації малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових із використанням спирту та/або перевищення об'єму виробництва продукції, зазначеного у статті 1 цього Закону.

(частину статті 3 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом України від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Ліцензія анулюється та вважається недійсною з моменту одержання суб'єктом господарювання письмового розпорядження про її анулювання.

(статтю 3 доповнено частиною тринадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

У разі зміни відомостей, зазначених у виданій суб'єкту господарювання ліцензії (за винятком змін, пов'язаних з реорганізацією суб'єкта господарювання та/або зміною типу акціонерного товариства), орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом семи робочих днів видає суб'єкту господарювання ліцензію, оформлену на новому бланку з урахуванням змін.

(статтю 3 доповнено частиною чотирнадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина чотирнадцята статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII)

У разі втрати або пошкодження ліцензії орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом семи робочих днів видає суб'єкту господарювання

дублікат ліцензії. Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченій або пошкодженій ліцензії.

(статтю 3 доповнено частиною п'ятнадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

На виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються окремі ліцензії на кожен вид діяльності, а в ліцензіях на виробництво алкогольних напоїв також зазначаються коди 2103 90 30 00, 2106 90, 2203, 2204, 2205, 2206, 2208 згідно з УКТ ЗЕД залежно від виду продукції, що вироблятиметься.

(статтю 3 доповнено частиною шістнадцятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, частина шістнадцята статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.08.2014 р. N 1638-VІІ, від 28.12.2014 р. N 71-VІІІ)

Стаття 4. Плата за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Встановити річну плату за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного, плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та для суб'єктів господарювання первинного виноробства в розмірі 780 гривень.

Ліцензії видаються терміном на п'ять років, а плата за них справляється щорічно.

Плата за ліцензії справляється до початку виробництва зазначеної продукції органом, що видає ліцензії, у розмірах, встановлених цим Законом, і зараховується до місцевих бюлжетів.

(частина третя статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2010 р. N 2457-VI)

За видачу дубліката ліцензії справляється плата у розмірі 780 гривень і зараховується до місцевих бюджетів.

(частина четверта статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2010 р. N 2457-VI)

Не дозволяється сплата за весь термін дії ліцензії.

Сплата чергового платежу за ліцензії здійснюється у розмірах, встановлених цим Законом, і справляється за кожний наступний щорічний термін дії ліцензії.

(стаття 4 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 23.12.97 р. N 775/97-ВР, від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, від 22.05.2003 р. N 849-ІV, у редакції Законів України від 25.03.2005 р. N 2505-ІV, від 17.11.2006 р. N 374-V)

У разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство у заяві, яка подається до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України на видачу, зупинення дії та анулювання ліцензій, з доданим до неї платіжним документом про сплату чергового платежу за ліцензію, суб'єкт господарювання зазначає про зміну його найменування у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство.

(статтю 4 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII)

Стаття 5. Повідомлення про видачу, переоформлення, призупинення, анулювання ліцензії

(назва статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

Органи ліцензування, що уповноважені видавати ліцензії, зобов'язані надати контролюючому органу за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб - підприємців інформацію про видані, переоформлені, призупинені або анульовані ліцензії у п'ятиденний строк з дня здійснення таких дій.

(стаття 5 у редакції Законів України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

Стаття 6. Виключена

(стаття 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, виключена згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

Стаття 7. Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів на давальницьких умовах

(назва статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв на давальницьких умовах забороняється, крім виробництва спирту етилового, коньячного і плодового з давальницької сировини нерезидентами за умови повного вивезення готової продукції за межі митної території України.

(частина перша статті 7 у редакції Закону України від 20.04.2000 р. N 1685-III, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Переробка спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, виноматеріалів на давальницьких умовах на алкогольні напої та їх взаємний натуральний обмін забороняються.

(частина друга статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Виробництво тютюнових виробів з давальницької сировини в Україні та вивезення за межі митної території України давальницької сировини для виробництва тютюнових виробів забороняються.

(частина третя статті 7 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Переробка на давальницьких умовах винограду, плодів, ягід на виноматеріали дозволяється і здійснюється відповідно до чинного законодавства.

(стаття 7 у редакції Законів України від 12.09.96 р. N 361/96-ВР, від 11.09.97 р. N 526/97-ВР)

Розділ III АТЕСТАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Стаття 8. Атестація виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Суб'єкти господарювання, виробничі цехи, дільниці, лабораторії та інші структурні підрозділи, які здійснюють виробництво і контроль за виробництвом спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту

етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв, крім малих виробництв виноробної продукції, та тютюнових виробів, підлягають обов'язковій атестації на відповідність вимогам, що встановлені чинними законодавчими актами України щодо забезпечення життя та здоров'я людей, охорони навколишнього природного середовища, повного технологічного циклу виробництва коньяку, алкогольних напоїв за коньячною технологією і тютюнових виробів, а також відповідність санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам.

(частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Атестація суб'єктів господарювання проводиться центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства.

(частина друга статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 11.07.96 р. N 306/96-ВР, від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

Аналітичні та вимірювальні лабораторії атестуються центральним органом виконавчої влади, уповноваженим відповідно до законодавства.

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

У разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство зміна найменування у виданих суб'єкту господарювання атестатах не є обов'язковою.

(статтю 8 доповнено новою частиною четвертою згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII, у зв'язку з цим частини четверту - сьому вважати відповідно частинами п'ятою - восьмою)

Орган, який проводить атестацію, зобов'язаний надати заявнику комплект зразків документів для атестації протягом трьох днів з дня подачі заявки.

Ліцензія на право виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів видається після проведення атестації суб'єкта господарювання, яка є чинною протягом терміну дії зазначеної ліцензії. У разі внесення в період дії ліцензії змін до вимог стосовно проведення обов'язкової атестації або стосовно повного технологічного циклу виробництва, передбачених частинами першою або сьомою цієї статті, суб'єкт господарювання підлягає переатестації в частині цих змін.

(частина шоста статті 8 у редакції Закону України від 11.07.96 р. N 306/96-BP,

із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Контроль за роботою та технічним станом приладів обліку виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв забезпечується центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

(статтю 8 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина сьома статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Вимоги до повних технологічних циклів виробництва коньяку, алкогольних напоїв за коньячною технологією і тютюнових виробів встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, а вимоги до місць зберігання спирту - центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

(статтю 8 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина восьма статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Стаття 9. Дотримання стандартів

Спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, дистилят виноградний спиртовий, спиртсирець плодовий, алкогольні напої та тютюнові вироби повинні відповідати вимогам затверджених і зареєстрованих у встановленому законодавством порядку нормативних документів, які діють в Україні.

Частину другу статті 9 виключено з 1 січня 2009 року

(статтю 9 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, частину другу статті 9 виключено згідно із Законом України від 22.09.2005 р. N 2899-IV)

Визначення відповідності рівнів вмісту смол та нікотину встановленим цим Законом показникам здійснюють акредитовані згідно із законодавством випробувальні лабораторії усіх форм власності відповідно до методик, визначених Міжнародною організацією стандартизації (ISO).

(статтю 9 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, у зв'язку з цим частину другу вважати частиною четвертою,

частина третя статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3425-IV)

Тютюнові вироби, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності внесеними відповідним законом змінами до рівнів вмісту смол та нікотину, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання.

(стаття 9 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Стаття 9¹. Інформація про інгредієнти тютюнових виробів

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів зобов'язаний щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, інформацію про інгредієнти тютюнових виробів, які призначені для реалізації на митній території України.

(частина перша статті 9^1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

Інформація про інгредієнти подається в паперовому та електронному вигляді.

Інформація про інгредієнти тютюнових виробів повинна надаватися у вигляді таких трьох переліків:

перелік інгредієнтів, що додаються до тютюну окремо по кожній власній назві тютюнових виробів;

зведений перелік інгредієнтів, що додаються до тютюну усіх власних назв тютюнових виробів;

зведений перелік інгредієнтів, що використовуються у нетютюнових складових тютюнових виробів.

У переліку інгредієнтів, що додаються до тютюну окремо по кожній власній назві тютюнових виробів, вказуються інгредієнти, що додаються до тютюну тютюнових виробів кожної власної назви із зазначенням найбільшого (максимального) рівня їхнього використання в одиниці тютюнового виробу серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання.

При цьому інгредієнти, що використовуються на рівні менше ніж 0,1 відсотка від загальної ваги тютюну в одиниці тютюнового виробу, сукупно зазначаються як "Натуральні та штучні ароматизатори" і окремо по кожній власній назві тютюнових виробів не вказуються.

У зведеному переліку інгредієнтів, що додаються до тютюну усіх власних назв тютюнових виробів, інгредієнти вказуються в алфавітному порядку із зазначенням найбільшого (максимального) рівня їхнього використання в одиниці тютюнового виробу серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання.

Найбільший (максимальний) рівень використання інгредієнта визначається у відсотках від загальної ваги тютюну (з урахуванням рівня вологості).

Щодо кожного інгредієнта зазначається його призначення та, за наявності, номер CAS (the Chemical Abstract Service Registry Number (CAS N).

До зведеного переліку інгредієнтів, що використовуються у нетютюнових складових тютюнових виробів, включаються інгредієнти сигаретного паперу, клеїв для бокового шва, чорнила для логотипу, обідкового паперу і чорнила для обідкового паперу, фільтрувального матеріалу, клеїв для фільтрів та паперу для фільтрів.

Інгредієнти по кожній нетютюновій складовій тютюнових виробів вказуються у порядку зменшення їх ваги із зазначенням найбільшого (максимального) рівня використання окремого інгредієнта серед тютюнових виробів усіх власних назв, що виробляються або імпортуються даним суб'єктом господарювання, який визначається у відсотках від загальної ваги одиниці тютюнового виробу.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію про інгредієнти тютюнових виробів у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

(частина одинадцята статті 9 і із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

(Закон доповнено статтею 9¹ згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3425-IV)

Стаття 10. Підтвердження відповідності продукції

Спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, тютюнові вироби підлягають підтвердженню відповідності в законодавчо регульованій сфері шляхом сертифікації.

(частина перша статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Відповідність спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, тютюнових виробів підтверджується наявністю у їх виробника або імпортера сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності.

(частина друга статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Реєстраційні номери сертифікатів відповідності або свідоцтв про визнання відповідності, виданих на спирт етиловий, коньячний і плодовий, спирт етиловий ректифікований виноградний, спирт етиловий ректифікований плодовий, тютюнові вироби, зазначаються у документах, згідно з якими передається відповідна продукція.

(частина третя статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Не підлягає підтвердженню відповідності (в тому числі сертифікації) сировина, яка використовується у виробництві тютюнових виробів та алкогольних напоїв (крім спирту етилового неденатурованого).

Не підлягають підтвердженню відповідності еталонні (моніторингові) чи тестові зразки спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, які не призначені для продажу вроздріб і ввозяться на митну територію України акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право виробництва відповідної продукції і володіють акредитованими випробувальними лабораторіями, для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну тощо).

(стаття 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, у редакції Законів України від 21.10.2004 р. N 2116-IV, від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Стаття 11. Маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів

(назва статті 11 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

1. Маркування алкогольних напоїв, крім продукції, зазначеної у частині другій цієї статті, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином:

(абзац перший частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 31.07.2014 р. N 1621-VII)

на лицьовій стороні етикетки кожної пляшки або самої пляшки (іншого посуду) алкогольних напоїв, крім продукції, зазначеної у частині другій цієї статті, які реалізуються через торговельну мережу, в доступній для споживача формі згідно з чинним законодавством про мови вказуються:

(абзац другий частини першої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 31.07.2014 р. N 1621-VII)

загальна та власна назви виробу;

найменування виробника (у разі зміни найменування виробника у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство виробник має право зазначати на етикетці своє попереднє найменування протягом 18 місяців з дня зміни його найменування у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство);

(абзац четвертий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII)

знак для товарів і послуг;

географічна назва місця виготовлення виробу, якщо найменування виробника не відображає місця розташування суб'єкта господарювання;

вміст спирту (% об.);

місткість посуду;

абзац дев'ятий частини першої статті 11 виключено

(згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

вміст цукру (якщо це регламентується нормативними документами);

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України).

(абзац одинадцятий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Штриховий код повинен бути нанесений на видиму сторону етикетки, або контретикетки, або пляшки (іншого посуду).

(частину першу статті 11 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, у зв'язку з цим абзаци дванадцятий - тринадцятий частини першої вважати відповідно абзацами тринадцятим - чотирнадцятим, абзац дванадцятий частини першої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

На видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду) виробу повинні бути зазначені дата виготовлення виробу, код суб'єкта господарювання та номер ліцензії на виробництво.

(абзац тринадцятий частини першої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

Розлив алкогольних напоїв, крім продукції, зазначеної у частині другій цієї статті, здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, бляшанки із харчового алюмінію, а також у сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла чи глазурованої кераміки. Розлив алкогольних напоїв, крім продукції, зазначеної у частині другій цієї статті, з вмістом спирту етилового понад 8,5 % об'ємних одиниць здійснюється виключно у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,18 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,33 л, 0,35 л, 0,37 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,7 л, 0,75 л, 1,0 л і більше.

(абзац чотирнадцятий частини першої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 22.05.2003 р. N 849-IV, від 18.11.2004 р. N 2189-IV,

від 20.11.2012 р. N 5503-VI, від 31.07.2014 р. N 1621-VII, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

(частину першу статті 11 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

2. Маркування виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту), яка реалізується в Україні, здійснюється таким чином:

(абзац перший частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 25.12.2008 р. N 797-VI, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

на лицьовій стороні етикетки кожної пляшки або самої пляшки (іншого посуду) виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту), яка реалізується через торговельну мережу, в доступній для споживача формі згідно з чинним законодавством про мови вказуються:

(абзац другий частини другої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 25.12.2008 р. N 797-VI, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

назва держави;

найменування суб'єкта господарювання та його місцезнаходження (у разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство суб'єкт господарювання має право зазначати на етикетці своє попереднє найменування протягом 18 місяців з дня зміни його найменування у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство);

(абзац четвертий частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII)

знак для товарів і послуг;

назва продукції;

місткість посуду;

вміст спирту (% об.);

вміст цукру (крім сухих вин, шампанського, ігристого вина та коньяку) (% мас.);

абзац десятий частини другої статті 11 виключено

(згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України);

(абзац одинадцятий частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

наявність ароматизаторів, барвників (при їх використанні).

(абзац дванадцятий частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III)

Штриховий код повинен бути нанесений на видиму сторону етикетки, або контретикетки, або пляшки (іншого посуду). Дата виготовлення продукції повинна бути зазначена на видимій стороні етикетки, або контретикетки, або корка, або пляшки (іншого посуду).

(частину другу статті 11 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, у зв'язку з цим абзаци тринадцятий - дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим - двадцятим, абзац тринадцятий частини другої статті 11 у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

Термін витримки для марочних вин та позначення "Марочне", вік коньячних спиртів для марочних коньяків і коньяків спеціальних назв наводяться на кольєретці.

На пляшках з колекційними винами та коньяками наклеюються додаткові ярлики із зазначенням "Колекційне (колекційний), додатково витримане (витриманий) в колекції років".

На шийку пляшки з колекційним вином наклеюється кольєретка із зазначенням року урожаю винограду, з якого виготовлене вино.

На етикетках пляшок з вином контрольованих за походженням назв обов'язковий напис "Вино контрольованих за походженням назв", а на контретикетках - схематичне зображення території району, де виготовлене вино, із позначенням виноградних ділянок.

На плящці з вермутом повинна бути контретикетка або додаткова етикетка, на якій наводяться дані про основний склад компонентів напою і погоджені з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, рекомендації щодо вживання напою.

(абзац вісімнадцятий частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

На пляшки з усіма видами виноробної продукції можуть наклеюватися контретикетки, які містять додаткову інформацію про напої.

Розлив виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, а також у сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки або дерева, упаковку типу "Tetra-Pak" і "Bag in box". Розлив виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) здійснюється виключно у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,35 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,68 л, 0,7 л, 0,75 л, 0,8 л, 1,0 л і більше. Розлив вин сухих і з доданням спирту (виноматеріалів оброблених) виноградних ординарних і марочних здійснюється також у тару (посуд) місткістю від 50 до 600 л, виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями, і у такому випадку передбачені цією статтею вимоги щодо маркування виноробної продукції (крім сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) не застосовуються.

(абзац двадцятий частини другої статті 11 у редакції Законів України від 24.10.2002 р. N 195-IV, від 18.11.2004 р. N 2189-IV, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.06.2012 р. N 4914-VI, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Розлив сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) здійснюється виключно у передбачену діючими стандартами скляну тару, а також металеві банки із харчового алюмінію, полімерні пляшки марки ПЕТФ, сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки або дерева, упаковку типу "Tetra-Pak" і "Bag in box". Розлив сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) здійснюється у тару (посуд) місткістю 0,05 л, 0,1 л, 0,2 л, 0,25 л, 0,275 л, 0,3 л, 0,33 л, 0,35 л, 0,375 л, 0,4 л, 0,45 л, 0,5 л, 0,61 л, 0,68 л, 0,7 л, 0,75 л, 0,8 л, 1,0 л і більше, а також у тару (посуд) місткістю від 25 до 100 л, виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями, і у такому випадку передбачені цією статтею вимоги щодо маркування сидру і перрі (без додання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) не застосовуються.

(частину другу статті 11 доповнено новим абзацом двадцять першим згідно із Законом України від 07.06.2012 р. N 4914-VI, у зв'язку з цим абзац двадцять перший вважати абзацом двадцять другим,

абзац двадцять перший частини другої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Розлив пива здійснюється виключно у передбачені діючими стандартами скляну тару, металеві банки із харчового алюмінію, полімерні пляшки ПЕТФ, сувенірні пляшки та художньо оформлений посуд із скла, глазурованої кераміки, а також у алюмінієві бочки, бочки із нержавіючої сталі (кеги) та інші види тари згідно з чинною нормативною документацією.

(частину другу статті 11 доповнено новим абзацом двадцять другим згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII, у зв'язку з цим абзац двадцять другий вважати абзацом двадцять третім)

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

(частину другу статті 11 доповнено абзацом двадцять третім згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

3. Маркування тютюнових виробів, які реалізуються в Україні, здійснюється таким чином:

(абзац перший частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

на кожній одиниці тютюнової продукції (сигареті, цигарці тощо) вказується власна назва виробу.

На кожній пачці, коробці або сувенірній коробці вказується:

найменування підприємства-виробника або тютюнової компанії;

загальна та власна назви;

наявність фільтруючого мундштука;

кількість одиниць в пачці, коробці чи в сувенірній коробці;

відомості щодо вмісту смоли та нікотину в диму однієї сигарети (щодо сигарет), які наносяться на зовнішню поверхню однієї меншої сторони упаковки тютюнових виробів і займають не менше 15 відсотків площі цієї сторони;

(абзац восьмий частини третьої статті 11 у редакції Законів України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 22.09.2005 р. N 2899-IV, від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, зазначених у цій частині статті;

(абзац дев'ятий частини третьої статті 11 у редакції Законів України від 07.02.2002 р. N 3032-III,

від 22.09.2005 р. N 2899-IV, від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України);

(абзац десятий частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

штриховий код.

На упаковці (за виключенням прозорих обгорток), в якій вироби знаходяться в пачках або коробках, вказується:

(абзац дванадцятий частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3425-IV)

загальна та власна назви виробу;

кількість одиниць продукції в упаковці;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, зазначених у цій частині статті;

(частину третю статті 11 доповнено новим абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, у зв'язку з цим абзаци п'ятнадцятий - двадцять третій вважати відповідно абзацами шістнадцятим - двадцять четвертим)

штриховий код.

На транспортній тарі вказується:

загальна та власна назви виробу;

найменування підприємства-виробника та його місцезнаходження;

кількість одиниць продукції в упаковці;

дата виготовлення;

позначення нормативного документа (для продукції вітчизняного виробництва, призначеної для реалізації на території України).

(абзац двадцять другий частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Основне медичне попередження споживачів тютюнових виробів "Куріння вбиває" зазначається на одній більшій зовнішній стороні упаковки (коробки, пачки). На другій більшій зовнішній стороні упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів зазначається додаткове медичне попередження у вигляді одного з десяти текстових написів такого змісту: "Куріння викликає рак легенів", "Куріння викликає залежність від тютюну

(нікотинову залежність) - не починайте курити!", "Курці помирають рано", "Куріння викликає старіння шкіри", "Куріння знижує здатність жінок народжувати дітей", "Відмова від куріння значно зменшує ризик небезпечних серцевих захворювань і захворювань легенів", "Куріння руйнує артерії, викликає серцеві напади та інсульт", "Куріння може викликати повільну та болісну смерть", "Куріння під час вагітності завдає шкоди вашій дитині", "Куріння пошкоджує сперму і може призвести до імпотенції" і кольорового малюнка (малюнків) та/або піктограми (піктограм). Кожен варіант текстових написів додаткових медичних попереджень наноситься виробником тютюнових виробів на упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів почергово.

(частину третю статті 11 доповнено новим абзацом двадцять третім згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

Зазначені малюнок (малюнки) та/або піктограма (піктограми) затверджуються постановою Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я і підлягають перегляду (перезатвердженню) Кабінетом Міністрів України у такому самому порядку один раз на п'ять років. Малюнок (малюнки) та/або піктограма (піктограми) наносяться виробником тютюнових виробів на упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів не пізніше, ніж через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про їх затвердження (перезатвердження).

(частину третю статті 11 доповнено новим абзацом двадцять четвертим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

Основне та додаткове медичні попередження споживачів тютюнових виробів мають бути розміщені у визначеному виробником або імпортером тютюнових виробів на упаковці (коробці, пачці) місці в рамці чорного кольору шириною не менше ніж три міліметри. Площа, обмежена рамкою, включаючи площу самої рамки, має становити не менше 50 відсотків площі зовнішньої поверхні більшої зовнішньої сторони упаковки (коробки, пачки) тютюнових виробів. Тексти основного та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів, що зазначаються на кожній упаковці (коробці, пачці) тютюнових виробів, мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами, крім першої літери попередження, і розміщуватися таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу у спосіб, зазначений на його упаковці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору.

(частину третю статті 11 доповнено новим абзацом двадцять п'ятим згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, у зв'язку з цим абзаци двадцять третій та двадцять четвертий вважати відповідно абзацами двадцять шостим та двадцять сьомим)

Знаки для товарів і послуг на тютюнових виробах виконуються мовою та у вигляді зареєстрованого оригіналу або зображення, наведеного в прийнятій на розгляд заявці на реєстрацію знака для товарів і послуг.

(абзац двадцять шостий частини третьої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

(частину третю статті 11 доповнено абзацом двадцять сьомим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

4. Виробник може наносити на етикетки додаткову інформацію щодо характеристики продукту. При цьому виробникам тютюнових виробів забороняється наносити на етикетки інформацію, яка може вводити в оману або створювати неправильне враження щодо характеристик тютюнових виробів, їх впливу на здоров'я, включаючи будь-який термін, напис, торговельну марку, зображення, символічний або будь-який інший знак, що прямо чи опосередковано створює помилкове враження про те, що визначений тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші тютюнові вироби, у тому числі включати такі терміни, як "із низьким вмістом смол", "легкі", "супер легкі", "ультра легкі" та їх аналоги іншими мовами.

(абзац перший частини четвертої статті 11 у редакції Закону України від 09.02.2006 р. N 3425-IV)

Етикеточна продукція розробляється товаровиробником алкогольних та тютюнових виробів і повинна відповідати вимогам чинного законодавства про мови (крім додаткової інформації щодо характеристик продукту), не потребує додаткових узгоджень, є промисловою власністю виробника та захищається згідно з чинним законодавством про промислову (інтелектуальну) власність. Власні назви алкогольних напоїв та тютюнових виробів визначаються їх виробниками і можуть відтворювати зареєстрований чи поданий на реєстрацію знак для товарів і послуг або бути його частиною.

(абзац другий частини четвертої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Алкогольні напої та тютюнові вироби, які виробляються в Україні, а також такі, що імпортуються в Україну, позначаються марками акцизного податку в порядку, визначеному законодавством.

(стаття 11 у редакції Закону України від 11.09.97 р. N 526/97-BP)

У разі зміни зразка марок акцизного податку вже закуплені марки попереднього зразка застосовуються у виробництві алкогольних напоїв та тютюнових виробів до їх повного використання, а марковані такими марками алкогольні напої та тютюнові вироби знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання.

(частину четверту статті 11 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, абзац четвертий частини четвертої статті 11 у редакції Законів України від 20.11.2012 р. N 5503-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Зміни до цієї статті набирають чинності не раніше ніж через 18 місяців від дня опублікування закону, яким передбачено внесення таких змін.

(частину четверту статті 11 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

При цьому алкогольні напої та тютюнові вироби, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності внесеними відповідним законом змінами щодо маркування, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання.

(частину четверту статті 11 доповнено абзацом шостим згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Встановлені цією статтею вимоги до місткості тари (посуду) не застосовуються до алкогольних напоїв імпортного виробництва.

(частину четверту статті 11 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

Стаття 11¹. Максимальна роздрібна ціна

Встановлена виробником або імпортером максимальна роздрібна ціна на тютюнові вироби наноситься на пачку, коробку або сувенірну коробку тютюнових виробів разом з датою їх виготовлення.

Максимальна роздрібна ціна за пачку, коробку або сувенірну коробку наноситься визначеним виробником способом у визначеному виробником місці і складається з її цифрового виразу та скороченого найменування грошової одиниці України.

Дата виготовлення наноситься визначеним виробником способом у визначеному виробником місці і складається із шести цифр, перші дві з яких означають день, наступні дві - місяць, останні дві - рік такої дати.

Нанесення максимальної роздрібної ціни та дати виготовлення на упаковку тютюнових виробів, призначених для вивезення (експортування) за межі митної території України, здійснюється згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

(Закон доповнено статтею 11¹ згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Стаття 12. Використання спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового для виробництва алкогольних напоїв та парфумерно-косметичної продукції

Виробництво алкогольних напоїв здійснюється з використанням спирту етилового ректифікованого, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового та виноградного дистиляту спиртового і зернового дистиляту. Використання інших видів спирту для виробництва алкогольних напоїв і харчових продуктів забороняється. Використання спирту при виробництві суб'єктами господарювання малих виробництв виноробної продукції заборонено.

(частина перша статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII, від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Виробництво парфумерно-косметичної продукції здійснюється з використанням спирту етилового ректифікованого денатурованого. Використання неденатурованого спирту для виробництва парфумерно-косметичної продукції не допускається.

(стаття 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 11.01.2001 р. N 2209-III, у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Парфумерні рідини упаковуються у флакони об'ємом не більше 255 куб. сантиметрів.

(статтю 12 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

Головна і хвостова фракції спирту коньячного (відходи винокуріння) за вибором виробника направляються на ректифікацію спирту для технічних цілей або на утилізацію чи на дистиляцію.

(статтю 12 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, частина четверта статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

Стаття 13. Нормування втрат при виробництві спирту та алкогольних напоїв

(назва статті 13 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Норми втрат і виходу спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв затверджуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

(частина перша статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.04.2000 р. N 1685-III, від 07.02.2002 р. N 3032-III)

За понаднормативні втрати, не виправдані згідно з чинним законодавством, та незабезпечення виходу продукції суб'єкти господарювання сплачують акцизний податок у розмірі, визначеному законом.

Розділ IV

ІМПОРТ, ЕКСПОРТ, ОПТОВА І РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ СПИРТОМ ЕТИЛОВИМ, КОНЬЯЧНИМ І ПЛОДОВИМ, СПИРТОМ ЕТИЛОВИМ РЕКТИФІКОВАНИМ ВИНОГРАДНИМ СПИРТОМ ЕТИЛОВИМ РЕКТИФІКОВАНИМ ПЛОДОВИМ ДИСТИЛЯТОМ ВИНОГРАДНИМ СПИРТОВИМ СПИРТОМ-СИРЦЕМ ПЛОДОВИМ, АЛКОГОЛЬНИМИ НАПОЯМИ ТА ТЮТЮНОВИМИ ВИРОБАМИ

Стаття 14. Імпорт, експорт та торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим

(назва статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Імпорт, експорт або оптова торгівля спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим здійснюються за наявності ліцензій лише державними підприємствами (організаціями), спеціально уповноваженими на це Кабінетом Міністрів України, крім оптової торгівлі спиртом етиловим на медичні та ветеринарні цілі, яка може здійснюватися за наявності ліцензії закладами охорони здоров'я та суб'єктами господарювання (організаціями) зооветеринарного постачання незалежно від форм власності. Кабінет Міністрів України веде реєстр зазначених закладів охорони здоров'я та суб'єктів господарювання зооветеринарного постачання.

(частина перша статті 14 у редакції Закону України від 20.04.2000 р. N 1685-III, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 23.02.2006 р. N 3502-IV, від 19.04.2011 р. N 3232-VI)

Спирт етиловий, який використовується як лікарський засіб, та спиртові або водноспиртові настої реалізуються вроздріб тільки через аптеки у флаконах з медичного скла об'ємом не більше ніж 100 куб. сантиметрів, крім таких лікарських засобів, як бальзами.

(статтю 14 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI, у зв'язку з цим частини другу - тринадцяту вважати відповідно частинами третьою - чотирнадцятою)

Імпорт та експорт спирту коньячного і плодового та зернового дистиляту здійснюються за наявності відповідних ліцензій суб'єктами господарювання, які забезпечені дубовою тарою або нержавіючими чи емальованими ємностями з дубовою клепкою для витримки спирту коньячного і плодового та зернового дистиляту, кваліфікованими фахівцями та власними виробничими потужностями з виробництва спирту коньячного і плодового та зернового дистиляту, коньяку і алкогольних напоїв за коньячною технологією та мають ліцензії на виробництво спирту коньячного та/або плодового. Оптова торгівля спиртом коньячним (включаючи дистиляти у вигляді головної і хвостової фракцій) і плодовим здійснюється суб'єктом господарювання на підставі ліцензії на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією. Кабінет Міністрів України визначає порядок ведення реєстру зазначених суб'єктів господарювання. Оптова торгівля спиртом коньячним власного виробництва (включаючи дистиляти у вигляді головної і хвостової фракцій) може здійснюватися суб'єктом господарювання на підставі ліцензії на виробництво спирту коньячного та за умови реалізації його суб'єктам господарювання, які мають ліцензії на виробництво коньяку та алкогольних напоїв за коньячною технологією.

(статтю 14 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, у зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати четвертою - шостою, частина третя статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, у редакції Закону України від 19.04.2011 р. N 3232-VI, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII, від 20.12.2017 р. N 2245-VIII)

Оптовий продаж дистиляту виноградного спиртового і спирту-сирцю плодового здійснюється їх виробниками суб'єктам господарювання, які одержали ліцензію на виробництво спирту етилового ректифікованого виноградного або спирту етилового ректифікованого плодового.

(статтю 14 доповнено новою частиною четвертою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Розподіл спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю плодового між суб'єктами господарювання - резидентами України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, та відповідно до Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

(статтю 14 доповнено новою частиною п'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, у зв'язку з цим частини четверту - восьму вважати відповідно частинами шостою - десятою, частина п'ята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

Відвантаження спирту етилового з акцизного складу здійснюється на підставі дозволу, виданого уповноваженим представником органу доходів і зборів на такому акцизному складі. Дозвіл на відпуск спирту етилового з акцизного складу (крім відпуску спирту етилового на експорт) надається за умови сплати акцизного податку з спирту, що повинен бути переданий, грошовими коштами або забезпечення сплати акцизного податку податковим векселем, авальованим банком (податковою розпискою).

(статтю 14 доповнено новою частиною шостою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, у зв'язку з цим частини шосту - десяту вважати відповідно частинами сьомою - одинадцятою, частина шоста статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Річна плата за ліцензії на право імпорту або експорту спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового становить 780 гривень. Встановити річну плату за ліцензії на право оптової торгівлі спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим у розмірі 500000 гривень. Ліцензії видаються органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, терміном на п'ять років, а плата за ліцензії зараховується до місцевих бюджетів.

(частина сьома статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.04.2000 р. N 1685-ІІІ, від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, у редакції Закону України від 17.11.2006 р. N 374-V, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, від 08.07.2010 р. N 2457-VI, від 19.04.2011 р. N 3232-VI)

Не дозволяється сплата за весь термін дії ліцензії.

(статтю 14 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Сплата чергового платежу за ліцензії здійснюється у розмірах, встановлених цим Законом, і справляється за кожний наступний щорічний термін дії ліцензій.

(статтю 14 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Суб'єкти господарювання - виробники спирту етилового здійснюють його реалізацію на експорт через державні підприємства (організації), спеціально уповноважені на це Кабінетом Міністрів України, які отримали ліцензію на право експорту.

Суб'єкти господарювання - виробники спирту етилового здійснюють його реалізацію вітчизняним споживачам через державні підприємства (організації), спеціально уповноважені на це Кабінетом Міністрів України, які отримали ліцензію на право оптової торгівлі.

(частина десята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 29.11.2005 р. N 3126-IV, частину десяту статті 14 замінено двома частинами згідно із Законом України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, у зв'язку з цим частини одинадцяту - тринадцяту вважати відповідно частинами дванадцятою - чотирнадцятою)

Роздрібна торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим та виноградним дистилятом спиртовим забороняється.

(частина дванадцята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III,

у редакції Закону України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

(стаття 14 у редакції Закону України від 11.09.97 р. N 526/97-BP)

Забороняється сплата акцизного податку з спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями та в інших формах, які не передбачають оплату такого акцизного податку коштами.

(статтю 14 доповнено частиною тринадцятою згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, частина тринадцята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

При продажу (інших видах відчуження) спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового в межах бартерних (товарообмінних) операцій або інших операцій, що не передбачають їх оплати в грошовій формі, у тому числі векселями чи іншими видами боргових зобов'язань, покупець (отримувач) підакцизної продукції зобов'язаний здійснити оплату суми акцизного податку, включеного до ціни продукції, а також податку на додану вартість, нарахованого на таку ціну, виключно у грошовій формі. У такому ж порядку здійснюється оплата вартості виготовлення (переробки, обробки) підакцизної продукції на давальницьких умовах.

(статтю 14 доповнено частиною чотирнадцятою згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III, частина чотирнадцята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Імпорт та експорт виноградного дистиляту спиртового забороняється.

(статтю 14 доповнено частиною п'ятнадцятою згідно із Законом України від 07.12.2017 р. N 2245-VIII)

Стаття 15. Імпорт, експорт, оптова і роздрібна торгівля алкогольними напоями та тютюновими виробами

Імпорт, експорт і оптова торгівля алкогольними напоями та тютюновими виробами можуть здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності за наявності ліцензій.

Імпорт тютюнової сировини може здійснюватися лише:

суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на право виробництва тютюнових виробів;

тютюново-ферментаційними заводами, які здійснюють реалізацію (передачу) ферментованої тютюнової сировини виробникам тютюнових виробів або на експорт.

(статтю 15 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI,

у зв'язку з цим частини другу - тридцять сьому вважати відповідно частинами третьою - тридцять восьмою, частина друга статті 15 у редакції Закону України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

Імпорт або придбання паперу цигаркового, що відноситься до товарної позиції 4813 згідно з УКТ ЗЕД (крім товарної підкатегорії 4813 10 00 00), фільтрів для промислового виробництва сигарет: фільтропалочки ацетатні (трубки з волокон ацетату целюлози, вкриті цигарковим папером), що відносяться до товарної підкатегорії 5601 22 90 00 згідно з УКТ ЗЕД (крім фільтрів як готових виробів, що призначені для реалізації кінцевим споживачам в окремій споживчій упаковці та не можуть використовуватися для промислового виробництва сигарет), може здійснюватися лише суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на право виробництва тютюнових виробів. Такі товари (продукція) імпортуються або придбаваються суб'єктами господарювання без права подальшої їх реалізації на митній території України.

(статтю 15 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, у зв'язку з цим частини третю - сорок першу вважати відповідно частинами четвертою - сорок другою)

Плата за ліцензії на право імпорту, експорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів встановлюється в розмірі 780 гривень за рік.

У разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство у заяві, яка подається до органу, що видає ліцензії, з доданим до неї платіжним документом про сплату чергового платежу за ліцензію, суб'єкт господарювання зазначає про таку зміну його найменування у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство.

(статтю 15 доповнено новою частиною п'ятою згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII, у зв'язку з цим частини п'яту - сорок четверту вважати відповідно частинами шостою - сорок п'ятою)

Встановити річну плату за ліцензії на право оптової торгівлі у розмірі:

алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту) - 500000 гривень;

(абзац другий частини шостої статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI)

тютюновими виробами - 500000 гривень;

сидром та перрі (без додання спирту) - 780 гривень;

(частину шосту статті 15 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI)

виключно пивом для виробників пива з обсягом виробництва до 3000 гектолітрів на рік - 30000 гривень, обсяг виробництва розраховується з дня внесення плати за ліцензію до дня внесення наступного платежу.

(частину шосту статті 15 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Ліцензії на право імпорту, експорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів видаються терміном на п'ять років органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

Ліцензії на право оптової торгівлі видаються терміном на п'ять років уповноваженими Кабінетом Міністрів України органами виконавчої влади в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Плата за ліцензії справляється органом, що видає ліцензії, у розмірах, встановлених цим Законом, і зараховується до місцевих бюджетів.

(частина дев'ята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2010 р. N 2457-VI)

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензії на виробництво або імпорт алкогольних напоїв (крім виробництва вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових із виноматеріалів виключно власного виробництва) або тютюнових виробів, здійснюють поставку цієї продукції суб'єктам господарювання оптової і роздрібної торгівлі та іншим українським споживачам за наявності ліцензії на оптову торгівлю.

(частина десята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) та виробляє їх з виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних, медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю.

(статтю 15 доповнено новою частиною одинадцятою згідно із Законом України від 20.09.2016 р. N 1534-VIII, у зв'язку з цим частини одинадцяту - сорок четверту вважати відповідно частинами дванадцятою - сорок п'ятою)

Суб'єкти господарювання первинного виноробства здійснюють поставку виноматеріалів суб'єктам господарювання вторинного виноробства без ліцензії на оптову торгівлю.

Відвантаження алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що призначені для реалізації магазинами безмитної торгівлі, здійснюється суб'єктами господарювання, які отримали ліцензію на право експорту алкогольних напоїв або тютюнових виробів, з оформленням вантажної митної декларації, при цьому мінімальні оптово-відпускні ціни для алкогольних напоїв не застосовуються.

Роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) або тютюновими виробами може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій.

(частина чотирнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, мають право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії на право роздрібної торгівлі цими алкогольними напоями.

(статтю 15 доповнено новою частиною п'ятнадцятою згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI, у зв'язку з цим частини п'ятнадцяту - сорок першу вважати відповідно частинами шістнадцятою - сорок другою)

Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), становить 8000 гривень на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі; на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі - 2000 гривень, а на території сіл і селищ, за винятком тих, що знаходяться у межах території міст, - 500 гривень на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), на кожний окремий, зазначений у ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі, і 250 гривень - на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі.

(частина шістнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 25.12.2008 р. N 797-VI, від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю сидром та перрі (без додання спирту) становить 780 гривень на кожне місце торгівлі незалежно від його територіального розташування.

(статтю 15 доповнено новою частиною сімнадцятою згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI, у зв'язку з цим частини сімнадцяту - сорок другу вважати відповідно частинами вісімнадцятою - сорок третьою)

Для місць торгівлі, які розташовані за межами території міст обласного підпорядкування і міст Києва та Севастополя на відстані до 50 км та які мають торговельні зали площею понад 500 кв. м, плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), становить 8000 гривень на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі, та 2000 гривень на роздрібну торгівлю тютюновими виробами на кожне місце торгівлі.

(частина вісімнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 25.12.2008 р. N 797-VI, від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами справляється щоквартально рівними частками і зараховується до місцевих бюджетів згідно з чинним законодавством.

(частина дев'ятнадцята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2010 р. N 2457-VI)

Ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами видаються уповноваженими Кабінетом Міністрів України органами виконавчої влади в містах, районах у містах Києві та Севастополі за місцем торгівлі суб'єкта господарювання терміном на один рік і підлягають обов'язковій реєстрації в органі доходів і зборів, а у сільській місцевості - і в органах місцевого самоврядування за місцем торгівлі суб'єкта господарювання.

Ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами в поїздах, на морських або річкових суднах видаються органами виконавчої влади, уповноваженими Кабінетом Міністрів України, в містах, районах у містах Києві та Севастополі за місцем формування поїзда (приписки судна).

Ліцензія видається за заявою суб'єкта господарювання.

(частина двадцять друга статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.04.2011 р. N 3205-VI, від 02.10.2012 р. N 5410-VI, від 04.07.2013 р. N 406-VII, від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

У заяві повинно бути зазначено вид господарської діяльності, на провадження якого суб'єкт господарювання має намір одержати ліцензію (імпорт, експорт, оптова, роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами).

У заяві про видачу ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями додатково зазначаються адреса місця торгівлі, перелік реєстраторів розрахункових операцій (книг обліку розрахункових операцій), які знаходяться у місці торгівлі, а також інформація про них: модель, модифікація, заводський номер, виробник, дата виготовлення; реєстраційні номери посвідчень реєстраторів розрахункових операцій (книг обліку розрахункових операцій), які знаходяться у місці торгівлі, та дата початку їх обліку в органах державної фіскальної служби.

(частина двадцять четверта статті 15 у редакції Закону України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

У заяві на видачу ліцензії на роздрібну торгівлю тютюновими виробами зазначається адреса місця торгівлі.

У додатку до ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями суб'єктом господарювання зазначається адреса місця торгівлі і вказуються перелік електронних контрольно-касових апаратів та інформація про них: модель, модифікація, заводський номер, виробник, дата виготовлення; реєстраційні номери книг обліку розрахункових операцій, які знаходяться у місці торгівлі.

Вимагати представлення інших документів, крім зазначених у цьому Законі, забороняється. Зазначені в цьому Законі документи подаються в одному примірнику в копіях, засвідчених нотаріально або органом, який видав оригінал документа, або посадовою особою органу ліцензування. Заява про видачу ліцензії та визначені цим Законом документи подаються уповноваженою особою заявника або надсилаються рекомендованим листом. У разі подання заяви про видачу ліцензії та доданих до неї документів особисто вони приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття заяви та документів і підписом особи, яка їх прийняла.

(частина двадцять сьома статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.05.2014 р. N 1253-VII)

Ліцензія або рішення про відмову в її видачі видається заявнику не пізніше 10 календарних днів з дня одержання зазначених у цьому Законі документів. У рішенні про відмову у видачі ліцензії повинна бути вказана підстава для відмови.

Дія ліцензії призупиняється у разі несвоєчасної сплати чергового платежу за ліцензію на підставі письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, на термін до сплати заборгованості.

Дія ліцензії вважається призупиненою з моменту одержання суб'єктом господарювання відповідного письмового розпорядження органу, який видав ліцензію, а її дія поновлюється з моменту зарахування відповідного чергового платежу за ліцензію до бюджету.

Ліцензія анулюється шляхом прийняття органом, який видав ліцензію, відповідного письмового розпорядження на підставі:

заяви суб'єкта господарювання;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;

несплати чергового платежу за ліцензію протягом 30 календарних днів від моменту призупинення ліцензії;

рішення суду про встановлення факту незаконного використання суб'єктом господарювання марок акцизного податку (стосовно імпортерів);

рішення суду про встановлення факту торгівлі суб'єктом господарювання алкогольними напоями або тютюновими виробами без марок акцизного податку;

рішення суду про встановлення факту переміщення суб'єктом господарювання алкогольних напоїв або тютюнових виробів поза митним контролем;

порушення вимог статті 15 ³ цього Закону щодо продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів особам, які не досягли 18 років або у не визначених для цього місцях.

(частину тридцять першу статті 15 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI)

Ліцензія анулюється та вважається недійсною з моменту одержання суб'єктом господарювання письмового розпорядження про її анулювання.

У разі зміни відомостей, зазначених у виданій суб'єкту господарювання ліцензії (за винятком змін, пов'язаних з реорганізацією суб'єкта господарювання та/або зміною типу акціонерного товариства), орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом трьох робочих днів видає суб'єкту господарювання ліцензію, оформлену на новому бланку з урахуванням змін.

(частина тридцять третя статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII)

У разі втрати або пошкодження ліцензії орган, який видав ліцензію, на підставі заяви суб'єкта господарювання протягом трьох робочих днів видає суб'єкту господарювання дублікат ліцензії. Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченій або пошкодженій ліцензії.

За видачу дубліката ліцензії на оптову торгівлю, роздрібну торгівлю або імпорт, або експорт справляється плата у розмірі 780 гривень, яка зараховується до бюджету згідно з чинним законодавством.

Органи ліцензування, що уповноважені видавати ліцензії на імпорт, експорт, оптову і роздрібну торгівлю алкогольних напоїв та тютюнових виробів, зобов'язані надати контролюючому органу за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб - підприємців інформацію про видані, переоформлені, призупинені або анульовані ліцензії у п'ятиденний строк з дня здійснення таких дій.

(статтю 15 доповнено новою частиною тридцять шостою згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII, у зв'язку з цим частини тридцять шосту - сорок четверту вважати відповідно частинами тридцять сьомою - сорок п'ятою)

Зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється в місцях зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, внесених до Єдиного реєстру, незалежно від того, кому належить таке місце зберігання, або того, за заявою якого суб'єкта господарювання таке місце зберігання було внесено до Єдиного реєстру.

Внесення даних до Єдиного реєстру проводиться на підставі заяви суб'єкта господарювання з обов'язковим зазначенням місцезнаходження місця зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, а також: для юридичних осіб - найменування, місцезнаходження, коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців; для фізичних осіб - підприємців - прізвища, імені, по батькові, місця проживання, реєстраційного номера облікової картки платника податків.

(частина тридцять восьма статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.04.2011 р. N 3205-VI)

До заяви додаються копія виданої заявнику ліцензії на відповідний вид діяльності, засвідчена нотаріально або посадовою особою органу ліцензування, та документ, що підтверджує право користування цим приміщенням.

(частина тридцять дев'ята статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.05.2014 р. N 1253-VII)

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами, вносять до Єдиного реєстру тільки ті місця зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що розташовані за іншою адресою, ніж місце здійснення торгівлі.

(статтю 15 доповнено новою частиною сороковою згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI, у зв'язку з цим частини сорокову - сорок четверту вважати відповідно частинами сорок першою - сорок п'ятою)

У разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство зміна найменування у виданих суб'єкту господарювання довідках про внесення місця зберігання до Єдиного реєстру не є обов'язковою.

(статтю 15 доповнено новою частиною сорок першою згідно із Законом України від 23.03.2017 р. N 1983-VIII, у зв'язку з цим частини сорок першу - сорок п'яту вважати відповідно частинами сорок другою - сорок шостою)

Довідка про внесення місця зберігання до Єдиного реєстру видається суб'єкту господарювання протягом семи календарних днів від дня подання заяви. Ведення Єдиного реєстру та видача довідок про внесення місць зберігання до Єдиного реєстру здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України. Органи влади забезпечують вільний доступ до відомостей, які містяться в Єдиному реєстрі.

Виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється органом доходів і зборів, який вносив його до Єдиного реєстру, на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання, що був заявником такого місця зберігання, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому суб'єкту господарювання відповідно до цього Закону, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених цим Законом підстав.

Орган доходів і зборів повинен надати суб'єкту господарювання, що був заявником, засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання з Єдиного реєстру протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття.

Забороняється сплата акцизного податку з алкогольних напоїв та тютюнових виробів шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями та в інших формах, які не передбачають сплату такого акцизного податку коштами.

У разі продажу (інших видах відчуження) алкогольних напоїв та тютюнових виробів у межах бартерних (товарообмінних) операцій або інших операцій, що не передбачають їх оплати в грошовій формі, у тому числі векселями чи іншими видами боргових зобов'язань, покупець (отримувач) підакцизної продукції зобов'язаний здійснити сплату суми акцизного податку, включеного до ціни продукції, а також податку на додану вартість, нарахованого на таку ціну, виключно у грошовій формі. У такому ж порядку здійснюється оплата вартості виготовлення (переробки, обробки) підакцизної продукції на давальницьких умовах.

(стаття 15 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 11.09.97 р. N 526/97-BP,

від 20.04.2000 р. N 1685-III, від 11.01.2001 р. N 2209-III, від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 22.05.2003 р. N 849-IV, від 18.11.2004 р. N 2189-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV, у редакції Закону України від 17.11.2006 р. N 374-V)

Розділ IV ¹. ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СПОЖИВАННЯ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

Стаття 15¹. Основні засади обмеження шкідливого впливу споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Обмеження шкідливого впливу споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюється шляхом реалізації правових (законодавчих), економічних, медичних та адміністративних заходів, а саме:

пропаганди здорового способу життя, вільного від споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

включення до загальноосвітніх програм та професійних освітніх програм усіх навчальних закладів України незалежно від форми власності положень про шкідливий вплив споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів на організм людини, а також про переваги здорового способу життя;

створення економічних та правових умов, що сприяють зменшенню споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

охорони права тих, хто не курить, жити в середовищі, вільному від тютюнового диму;

інформування про шкоду надмірного споживання алкогольних напоїв та шкідливість вживання тютюнових виробів та про рівні вмісту смол та нікотину в димі сигарети;

(абзац шостий статті 15^{-1} із змінами, внесеними згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

лікування алкогольної та тютюнової залежності;

протидії незаконному ввезенню та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

охорони фізичного здоров'я людини;

(статтю 15 ¹ доповнено абзацом згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

пропаганди родинно-сімейних традицій та виховання здорової дитини.

Стаття 15². Обмеження щодо споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів

(назва статті 15^2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Забороняється споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових:

(абзац перший частини першої статті 15^2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

1) у закладах охорони здоров'я, крім споживання столових вин на території санаторіїв у спеціально відведених місцях;

(пункт 1 частини першої статті 15² із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

- 2) у навчальних та освітньо-виховних закладах;
- 3) у громадському транспорті (включаючи транспорт міжнародного сполучення), на зупинках транспорту, у підземних переходах;
- 4) у закладах культури;
- 5) у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);
- 6) у ліфтах і таксофонах;
- 7) на дитячих майданчиках;
- 8) на спортивних майданчиках;
- 9) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

Обмеження щодо споживання тютюнових виробів і відповідальність за їх порушення встановлюються Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення".

(частина друга статті 15 ² у редакції Закону України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину третю статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину четверту статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину п'яту статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину шосту статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину сьому статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

Частину восьму статті 15² виключено

(згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити споживання пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів.

(частина дев'ята статті 15^2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

(стаття 15^2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 11.06.2009 р. N 1512-VI, у редакції Закону України від 21.01.2010 р. N 1824-VI)

Стаття 15³. Обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів

(назва 15 ³ у редакції Закону України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів:

(абзац перший частини першої статті 15³ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

- 1) особами, які не досягли 18 років;
- 2) особам, які не досягли 18 років;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, крім ресторанів, що знаходяться на території санаторіїв;

(пункт 3 частини першої статті 15³ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

- 4) у приміщеннях спеціалізованих торговельних організацій, що здійснюють торгівлю товарами дитячого асортименту або спортивними товарами, а також у відповідних відділах (секціях) універсальних торговельних організацій;
- 5) у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);
- 6) з торгових автоматів;
- 7) на полицях самообслуговування (крім тютюнових виробів у блоках та алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, пива);

(пункт 7 частини першої статті 15³ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

- 8) поштучно (для тютюнових виробів, крім сигар);
- 9) у споживчих упаковках, що містять менш як 20 сигарет;
- 10) з рук;
- 11) у невизначених для цього місцях торгівлі.

Забороняється продаж товарів дитячого асортименту, що імітують тютюнові вироби.

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити продаж пива (крім пива у пластиковій тарі), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та куріння тютюнових виробів.

(частина третя статті 15^3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Продавець пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових або тютюнових виробів зобов'язаний отримати у покупця, який купує пиво (крім безалкогольного), алкогольні напої, слабоалкогольні напої, вина столові або тютюнові вироби, паспорт або інші документи, які підтверджують вік такого покупця, якщо у продавця виникли сумніви щодо досягнення покупцем 18-річного віку.

(частина четверта статті 15^3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

У разі відмови покупця надати такий документ продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових або тютюнових виробів такій особі забороняється.

(частина п'ята статті 15^3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

(частини перша - третя статті 15 ³ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 11.06.2009 р. N 1512-VI, замінено п'ятьма частинами згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, у зв'язку з цим частини четверту - шосту вважати відповідно частинами шостою - восьмою, зміни щодо заборони продажу тютюнових виробів у споживчих упаковках, що містять менше 20 сигарет, набирають чинності з 1 січня 2011 року)

Продаж алкогольних напоїв на розлив для споживання на місці дозволяється тільки суб'єктам господарювання громадського харчування та спеціалізованим відділам, що мають статус суб'єктів господарювання громадського харчування, суб'єктів господарювання з універсальним асортиментом товарів.

Продаж вин столових здійснюється без застосування реєстраторів розрахункових операцій з використанням книжок та книг обліку розрахункових операцій.

(частина сьома статті 15³ у редакції Закону України від 20.05.2010 р. N 2275-VI)

Продаж вин з доданням спирту (виноматеріалів оброблених) виноградних власного виробництва ординарних та марочних на розлив з тари місткістю від 50 до 600 л дозволяється суб'єктам господарювання первинного та змішаного виноробства виключно за місцем розташування таких суб'єктів господарювання у межах адміністративнотериторіальних одиниць (міст, селищ, сіл) із сплатою акцизного податку у розмірі, встановленому Податковим кодексом України, якщо у ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями про це є відповідний запис органу, що видав таку ліцензію. Річні обсяги продажу вин (виноматеріалів оброблених) на розлив такими суб'єктами господарювання не можуть перевищувати 20 відсотків від річного обсягу вироблених виноматеріалів.

(частина восьма статті 15^3 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.05.2010 р. N 2275-VI, від 23.12.2010 р. N 2856-VI)

(статтю 15^3 доповнено частиною згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV, частину шосту статті 15^3 замінено частинами шостою - восьмою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Сільські, селищні та міські ради в межах території відповідної адміністративнотериторіальної одиниці можуть встановлювати заборону продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) у визначений рішенням таких органів час доби.

(статтю 15^3 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 22.03.2018 р. N 2376-VIII)

(Закон доповнено розділом IV ¹ згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Розділ V КОНТРОЛЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 16. Органи контролю за виробництвом і торгівлею спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами

(назва статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Контроль за дотриманням норм цього Закону здійснюють органи, які видають ліцензії, а також інші органи в межах компетенції, визначеної законами України. Контроль за дотриманням вимог відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства до малих виробництв виноробної продукції здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів.

(частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 20.03.2018 р. N 2360-VIII)

Підприємство-товаровиробник самостійно визначає засоби та форми захисту вироблюваних ним алкогольних напоїв і тютюнових виробів від фальсифікації (підроблення) і має право ініціативи контролю щодо фальсифікації власної продукції суб'єктами господарювання та фізичними особами. Орган державного контролю, до якого звернувся товаровиробник з таким проханням, зобов'язаний терміново провести перевірку відповідності продукції оригіналу в присутності представника товаровиробника ініціатора перевірки. За наявності документів, які підтверджують факт фальсифікації, товаровиробник має право звернутися у встановленому законом порядку до суду без сплати державного мита.

(частина друга статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV)

Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензії на виробництво та/або оптову торгівлю спиртом, алкогольними напоями і тютюновими виробами та здійснюють таку діяльність та/або експорт, імпорт зазначеної продукції, подають до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати такі ліцензії, щомісяця до 10 числа наступного місяця звіт про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та

експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів за формою, встановленою цим (зміни до частини третьої статті 16, передбачені органом.

підпунктом 8 пункту 21 розділу І Закону України від 16.10.2012 р. N 5463-VI, внесені не будуть у зв'язку із заміною з 01.08.2012 р. цієї частини двома частинами Законом України від 04.07.2012 р. N 5039-VI)

(частина третя статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Контроль за сплатою річної плати за ліцензії здійснюється органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України видавати ліцензії на виробництво або імпорт, експорт спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, оптову торгівлю спиртом, оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами. Для здійснення контролю суб'єкт господарювання подає зазначеному органу копію платіжного доручення з відміткою банку про сплату.

(статтю 16 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, частина третя статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.02.2006 р. N 3502-IV, частину третю статті 16 замінено двома частинами згідно із Законом України від 04.07.2012 р. N 5039-VI)

Стаття 17. Відповідальність за порушення норм цього Закону

За порушення норм цього Закону щодо виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами посадові особи і громадяни притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

(частина перша статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

До суб'єктів господарювання застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у разі:

абзац другий частини другої статті 17 виключено

(абзац другий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, виключено згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів без наявності ліцензії - 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менш 85000 гривень;

(абзац третій частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

виробництва алкогольних напоїв з використанням інших видів спирту (крім етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового) - 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 15000 гривень;

(абзац четвертий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2002 р. N 3032-III, від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

оптової (включаючи імпорт та експорт) і роздрібної торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами без наявності ліцензій (крім випадків, передбачених цим Законом) - 200 відсотків вартості отриманої партії товару, але не менше 17000 гривень;

(абзац п'ятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III,

у редакції Закону України від 22.05.2003 р. N 849-IV,

із змінами, внесеними згідно із (зміни до абзацу п'ятого частини другої статті 17 цього Законом України від 18.11.2004 р. Закону (в частині наявності у місці торгівлі N 2189-IV) засвідчених виробником або імпортером копій чинних декларацій про максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби, які продаються у такому місці торгівлі) набирають чинності з 1 січня 2004 року згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 849-IV)

(абзац п'ятий частини другої статті

17 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, від 20.09.2016 р. N 1534-VIII)

оптової торгівлі пивом виробниками пива, які виробили понад 3000 гектолітрів пива на рік, за наявності ліцензії, річна плата за яку встановлена в розмірі 30000 гривень, - 200 відсотків вартості реалізованої партії товару, але не менше 500000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено новим абзацом шостим згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII, у зв'язку з цим абзаци шостий - двадцять перший вважати відповідно абзацами сьомим - двадцять другим)

роздрібної торгівлі алкогольними напоями через електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), не зазначений у ліцензії - 200 відсотків вартості реалізованої через такий контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) продукції, але не менше 10000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV,

абзац сьомий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

абзац восьмий частини другої статті 17 виключено

(абзац восьмий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.04.2000 р. N 1685-III, від 07.02.2002 р. N 3032-III, у редакції Закону України від 24.10.2002 р. N 195-IV, виключено згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

сплати сум акцизного податку та податку на додану вартість шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями, в тому числі казначейськими, та в інших формах, які не передбачають сплату таких платежів коштами, - у розмірі вартості відвантаженої продукції;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 20.04.2000 р. N 1685-III)

порушення вимог статті 15³ цього Закону - 6800 гривень;

абзац одинадцятий частини другої статті 17 виключено

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац дев'ятий частини другої статті 17 замінено двома абзацами згідно із Законом України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, у зв'язку з цим абзаци десятий - чотирнадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим - п'ятнадцятим, абзац одинадцятий частини другої статті 17 виключено згідно із Законом України від 24.05.2012 р. N 4844-VI)

зберігання спирту, або алкогольних напоїв, або тютюнових виробів у місцях зберігання, не внесених до Єдиного реєстру, - 100 відсотків вартості товару, який знаходиться в такому місці зберігання, але не менше 17000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац дванадцятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

використання дистиляту виноградного спиртового або спирту-сирцю плодового у спосіб, не передбачений цим Законом, - 200 відсотків вартості спирту, але не менше 17000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, абзац тринадцятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

оптової або роздрібної торгівлі коньяком, алкогольними напоями, горілкою, лікерогорілчаними виробами та вином за цінами, нижчими за встановлені мінімальні оптововідпускні або роздрібні ціни на такі напої - 100 відсотків вартості отриманої партії товару, розрахованої виходячи з мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін, але не менше 10000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-ІІІ, абзац чотирнадцятий статті 17 у редакції Законів України від 21.01.2010 р. N 1824-VI, від 02.12.2010 р. N 2756-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

роздрібної торгівлі тютюновими виробами за цінами, вищими від максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких тютюнових виробів, збільшеними на суми акцизного податку з реалізації через роздрібну торговельну мережу тютюнових виробів, - 100 відсотків вартості наявних у суб'єкта господарювання тютюнових виробів, але не менше 10000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 849-IV, абзац п'ятнадцятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

виробництва, зберігання, транспортування, реалізації фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів; алкогольних напоїв чи тютюнових виробів без марок акцизного податку встановленого зразка або з підробленими марками акцизного податку, або з використанням тари, що не відповідає вимогам, визначеним частиною першою статті 11 цього Закону, - 200 відсотків вартості товару, але не менше 17000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, абзац шістнадцятий частини другої статті 17 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5503-VI, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

вивезення спирту етилового, горілки та лікеро-горілчаних виробів з території акцизного складу або транспортування такої продукції без відмітки представника органу доходів і зборів на товарно-транспортній накладній про погодження відпуску - 200 відсотків вартості вивезеної або транспортованої продукції, але не менше 15000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

порушення вимог частини другої статті 15 цього Закону щодо реалізації (передачі) ферментованої тютюнової сировини лише на експорт або виробникам тютюнових виробів - 50 відсотків вартості партії відвантаженого товару;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI)

неподання чи несвоєчасного подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України видавати відповідні ліцензії, - у розмірі 17000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно із Законом України від 04.07.2012 р. N 5039-VI, абзац дев'ятнадцятий частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

порушення вимог частини третьої статті 15 цього Закону щодо імпорту на митну територію України або придбання паперу цигаркового та фільтрів для виробництва сигарет без ліцензії на право виробництва тютюнових виробів та/або їх реалізації на митній території України - 100 відсотків вартості партії товару, але не менше 15000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом двадцятим згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

зберігання та/або використання на митній території України обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, не внесеного до Єдиного реєстру обладнання, - 150000 гривень;

(частину другу статті 17 доповнено абзацом двадцять першим згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

розливу алкогольних напоїв у тару, не передбачену статтею 11 цього Закону, - 200 відсотків вартості виробленої (реалізованої) продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 85000 гривень.

(частину другу статті 17 доповнено абзацом згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 71-VIII)

Зазначені штрафи спрямовуються до бюджету згідно з чинним законодавством.

(частина третя статті 17 у редакції Закону України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Рішення про стягнення штрафів, передбачених частиною другою цієї статті, приймаються органами доходів і зборів та/або органом, який видав ліцензію на право виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями і тютюновими виробами, та іншими органами виконавчої влади у межах їх компетенції, визначеної законами України.

(частина четверта статті 17 у редакції Закону України від 20.04.2000 р. N 1685-III, із змінами, внесеними згідно із У разі невиконання суб'єктом господарювання рішення органів, зазначених у частині третій цієї статті, сума штрафу стягується на підставі рішення суду.

(частина п'ята статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

У разі виявлення фактів незаконного імпорту та/або придбання паперу цигаркового, фільтрів, зберігання та/або використання обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, не внесеного до Єдиного реєстру обладнання, органи доходів і зборів не пізніше трьох робочих днів з дня виявлення таких фактів накладають арешт на такий папір цигарковий, такі фільтри, обладнання і звертаються до суду для винесення рішення про їх конфіскацію та знищення. Процедура знищення таких конфіскованих товарів контролюється органом доходів і зборів, що здійснив арешт таких товарів.

(статтю 17 доповнено новою частиною шостою згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII, у зв'язку з цим частину шосту вважати частиною сьомою)

Дії органів, які мають право контролю за реалізацією норм цього Закону, можуть бути оскаржені в місячний термін у судовому порядку.

Стаття 18. Заключні положення

Тимчасово до 1 січня 2000 року звільнити вітчизняні суб'єкти господарювання - виробників шампанського і коньяку від плати за ліцензії на право імпорту шампанських і коньячних виноматеріалів, спирту коньячного, які ввозяться для виробництва шампанського і коньяку на власних виробничих потужностях.

До 1 січня 1999 року надати виробникам алкогольних напоїв та тютюнових виробів можливість використати існуючі етикеточні та пакувальні матеріали та привести реквізити етикеток та пакувальних матеріалів у відповідність з вимогами статті 11 цього Закону.

Стаття 11 в частині щодо нанесення на пачку тютюнових виробів (сигарет) позначення стосовно вмісту смоли і нікотину в одиниці продукції застосовується з 1 липня 1999 року.

(частина третя статті 18 у редакції Закону України від 30.12.98 р. N 373-XIV)

(статтю 18 доповнено новими частинами першою - третьою згідно із Законом України від 12.02.98 р. N 122/98-ВР, у зв'язку з цим частину першу вважати частиною четвертою)

Визнати такими, що втратили чинність:

Декрет Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N 25-92 "Про державне регулювання виробництва, торгівлі, експорту спирту, напоїв з його використанням і торгівлю тютюновими виробами" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 11, ст. 95);

підпункт 2 пункту 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року N 54-93 "Про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 28, ст. 301).

Для ліцензування діяльності, передбаченої цим Законом, використовуються бланки ліцензій єдиного зразка, встановленого Кабінетом Міністрів України.

(статтю 18 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Всі інші закони та нормативно-правові акти, які стосуються виробництва та обігу спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

(статтю 18 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Державний нагляд за додержанням органами ліцензування вимог цього Закону здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування.

(статтю 18 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Встановити, що вимоги щодо наявності повного технологічного циклу виробництва тютюнових виробів застосовуються тільки стосовно виробництва сигарет.

(статтю 18 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III)

Частину дев'яту статті 18 виключено

(статтю 18 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина дев'ята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 24.10.2002 р. N 195-IV, виключено згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5463-VI)

Надати Кабінету Міністрів України право встановлювати мінімальні оптово-відпускні та роздрібні ціни на алкогольні напої.

(статтю 18 доповнено частиною десятою згідно із Законом України від 07.02.2002 р. N 3032-III, частина десята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Термін, з якого на пачки, коробки та сувенірні коробки тютюнових виробів наносяться максимальна роздрібна ціна та дата їх виготовлення, визначається виробником або імпортером тютюнових виробів самостійно. При цьому з 1 липня 2005 року виробництво

та імпорт тютюнових виробів, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких не нанесені максимальна роздрібна ціна та дата їх виготовлення, забороняються.

(статтю 18 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Частину дванадцяту статті 18 виключено

(статтю 18 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, частина дванадцята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3425-IV, виключено згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI)

За наявності у місці торгівлі тютюновими виробами таких виробів однієї власної назви, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких вказані різні максимальні роздрібні ціни, продаж таких тютюнових виробів здійснюється за цінами, не вищими, ніж ті, що вказані на відповідних пачках, коробках та сувенірних коробках.

(статтю 18 доповнено частиною тринадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

3 1 січня 2006 року положення частини двадцять четвертої статті 6 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року N 18-92 "Про акцизний збір" до суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю тютюновими виробами, не застосовуються.

(статтю 18 доповнено частиною чотирнадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

У разі якщо суб'єкт господарювання здійснює оптову торгівлю алкогольними напоями або тютюновими виробами через філію (яка не є юридичною особою), інформація про місцезнаходження філії та її ідентифікаційний код зазначаються в додатку до ліцензії. Додаток видається за заявою суб'єкта господарювання, до якої додається копія довідки про включення філії до ЄДРПОУ з присвоєним їй ідентифікаційним кодом, засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал документа, або посадовою особою органу ліцензування.

(статтю 18 доповнено частиною п'ятнадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV, частина п'ятнадцята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.05.2014 р. N 1253-VII)

Встановити на період до 1 січня 2010 року мораторій на будівництво нових державних підприємств з виробництва спирту.

(статтю 18 доповнено частиною шістнадцятою згідно із Законом України від 18.11.2004 р. N 2189-IV)

Частину сімнадцяту статті 18 виключено

(статтю 18 доповнено частиною сімнадцятою згідно із Законом України від 25.12.2008 р. N 797-VI, частина сімнадцята статті 18 у редакції Закону України від 21.05.2009 р. N 1389-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5503-VI, у редакції Закону України від 19.12.2013 р. N 713-VII, виключено згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Частину вісімнадцяту статті 18 виключено

(статтю 18 доповнено частиною вісімнадцятою згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5503-VI, частина вісімнадцята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2013 р. N 713-VII, виключено згідно із Законом України від 12.08.2014 р. N 1638-VII)

Штрафи за неподання чи несвоєчасне подання звіту або подання звіту з недостовірними відомостями про обсяги обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, передбачені абзацом вісімнадцятим частини другої статті 17 цього Закону, не застосовуються до суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та/або тютюновими виробами, з дати виникнення зобов'язання щодо подання такого звіту.

(статтю 18 доповнено частиною дев'ятнадцятою згідно із Законом України від 20.12.2016 р. N 1791-VIII)

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ 19 грудня 1995 року N 481/95-BP